

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ

ANUL III Nr. 102

Simbătă 30 iunie 1973

16 pagini — 1 leu

„Noi dăm o înaltă apreciere muncii pe care o desfășurați fiecare în domeniul respectiv de activitate, pentru educarea copiilor, a elevilor și studenților, pentru creșterea tinerei generații în spiritul dragostei față de partid, față de muncă și față de patrie, de socialism, de pace și colaborare între popoare“.

NICOLAE CEAUȘESCU

ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

de MIHNEA GHEORGHIU

În ultima zi a lunii iunie, adică după ce solstițiul de vară anunța marile vacanțe, mi-aduc aminte cu cită bucurie, eliberați de ghiozdanele pline cu obligații „serioase”, dădeam iama prin duzi și cireși și prin corcoduși, pentru ca, după primele ceasuri de euforie, fiecare să înceapă să se simtă cam solitar și fără rost, în absența școlii, a clasei, a colegilor din recreație și, uneori, a învățătorului.

Acest „uneori” m-a preocupat multă vreme după aceea. De ce așa? De ce nu înțelegeam nimic din zbuluciumul aceluia intelectual vrednic și prost plătit, care-și dădea sufletul pentru noi?

La vîrsta zburdălniciei, e foarte greu ca școlarii să intuiască exact importanța acestui om în viața lor. El e doar expresia obligației de a fi harnic și corect, adică „serios”, căci de a fi plicticos și plictisit, ca oamenii mari.

Despre „învățători și școlari” și despre amintirile acestora, din copilăria fiecăruia sau a celorlalți, s-au scris în literatura noastră pagini glorioase, ediții specific române, admirabile, ale admirabilului „Adio, domnule Chips”.

Odată cu trecerea vremii și mai ales a vremurilor, învățămîntul nostru primar s-a îmbunătățit, s-a emancipat, sau a făcut eforturi în direcția aceasta, cu rezultate variabile. Nu despre ele vreau să vorbesc acum.

Dar pus dinaintea unui șir de noi eforturi intelectuale și fizice, obligat de sarcinile-i multiple să se dividă cu doi, sau cu patru, ca să le facă față, uneori — tot „uneori” — învățătorul a realizat că nu numai el, dar și școlarul este încărcat peste poate și că ceva nu este în regulă cu organizarea învățămîntului. Pînă la urmă, precum se știe, apele s-au limpezit.

Vreau să spun că, în situația actuală, se poate conta pe o anumită stabilitate de bun-augur în învățămîntul nostru de zece ani, astfel încît eforturile depuse de toți factorii de răspundere, mai ales în ultima vreme, garantează succesul deplin.

Dar nici despre critica, sau lauda sistemului nu-i vorba acum, cînd am serbat „ziua învățătorului” de tot cuprinsul țării, ci despre conținutul și prețul moral al muncii acestuia, atît de gingașe, de speciale,

de grea: lupta și munca sistemului educațional, cu sistemul psihic al copilului. Fiindcă pedagogia este o profesie la fel de grea ca astrofizica și uneori mai plină de satisfacții și de surprize decît culundarea-n stele.

Învățătorul face, cu elevul său, operă de modelator în cea mai prețioasă materie plastică, supunînd-o unui întreg șir de schițe de lucru: etică, matematică, literatură, chimie, muzică și desen, istorie, educație fizică, lucru manual și mai ales gustul pentru studiul individual — piatra de temelie a educației permanente — prin care el s-a angajat, în fața societății, să scoată: „o minte sănătoasă, într-un corp sănătos”.

Spre deosebire de adepții „diviziunii muncii” în învățămîntul elementar, ai fărîmării specialiștilor în genul didactic, eu cred în învățătorul complet, care (pînă la o anumită vîrstă a școlarului său) știe totul și face totul pentru a-l învăța pe discipolul său tot ce știe.

Bineînțeles că astăzi materiile predate prezintă mai multe dificultăți decît în trecut, în ce privește pregătirea ambilor parteneri ai acestui schimb intelectual: dascălul și elevul. Și orice exagerare în plus va avea efectul, resimțit, al celor în minus a căror experiență am trăit-o.

Dar, ca să fie mai bine, trebuie să avem mai multă grijă și înțelegere față de timpul și munca învățătorului, să-l prețuim și să-l răsplătim cum se cuvine, fiindcă de el, de cadrele noastre didactice, depinde viitorul copilului care, la ora asta, sper că citește ceva, sau doarme liniștit, în patul lui, acasă, sau într-o tabără sportivă, pentru ca miine dimineață, bucuros de vacanța mare, să se cațere, ca și noi altădată, printre crengile duzilor și ale cireșilor, ca să ne răsunem amintire glasul istoric al mătușii humuleșteanului: „dă-te jos, împie-litule...!”.

Cine sau ce va fi peste numai o generație, „împie-litule”? Va fi un Ion Creangă, un Racoviță, un Luchian, sau un Coandă?

E bine că luna iunie începe cu „ziua copilului” și se termină cu „ziua învățătorului”; poate fiindcă, între ele, se înscrie pe cerul patriei, solstițiul: cea mai lungă zi, ziua soarelui.

O floare
pentru
Dumneavoastră!
„Tribuna școlii”

Pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului în România
(în paginile 5, 6 și 11)

Ce așteptăm de la faza pe țară a concursului
de economie politică al elevilor din licee?

(Răspunde prof. dr. doc. N. N. Constantinescu, în suplimentul
de Științe sociale)

ZECE DINTRE CEI MAI BUNI

Ca in fiecare an, la 30 iunie sărbătorim „Ziua învățătorului”. Ca in fiecare an, vom folosi acest minunat prilej pentru a ne aduce sincerul nostru omagiu celor peste 215 000 de educatoare, învățători și profesori care, cu abnegație și modestie, clădesc viitorul națiunii noastre socialiste. Ca in fiecare an și, totuși, altfel. Educatori, elevi, părinți, noi, cu toții, cei care într-un fel sau altul sintem legați de școală și ne este scump destinul ei, am ascultat amplul program mobilizator de dezvoltare a învățămîntului trasat la lucrările Plenarei C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973 de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Dorind să marcăm prezența noastră la marea sărbătoare a școlii, prezentăm zece dintre cei mai buni din rindurile largi ale educatorilor pasionați, competenți și îndreptății la mindrie pe baza rezultatelor obținute în pregătirea tinerelor noastre generații.

Educatorul este un cetățean

Nu-i, desigur, ușor lucru să câștigi afecțiunea celor mici, să o păstrezi nealterată. Cînd la dragostea spontană a acestora se adaugă stima părinților, este dovada cea mai concludentă că profesiunea a fost aleasă din vocație. Aceasta este și cazul educatoarei **Alexandrina C. Juncu**, directoarea Grădiniței de copii nr. 14 din Iași. Bogata experiență dobîndită în cei 32 de ani de activitate se oglindește în rezultatele în muncă ale colectivului de educatoare pe care îl conduce. Educatoarea Alexandrina C. Juncu este permanent preocupată de perfecționarea procesului de învățămînt, dovedindu-și calitățile indiscutabile de competență, elasticitate, înțelegere, operativitate în rezolvarea tuturor problemelor. Convinsă că un educator nu poate să facă abstracție de calitate sa de cetățean al țării, directoarea Grădiniței de copii nr. 14 din Iași este un neobosit militant pe tărîm social-obștească.

Cercetător științific

Directoarea Școlii generale nr. 1 din orașul **Gheorghe Gheorghiu-Dej**, județul Bacău, învățătoarea **Eugenia V. Covăceanu**, este unul din sutele și miile de educatori de pe întinsul țării care știu să imbine activitatea de zi cu zi de la catedră de formare a tinerelor generații în spiritul generos al umanismului nostru socialist cu o necontenită muncă de cercetare metodologic-științifică. Această latură inseparabilă și definitorie pentru educatorul contemporan se materializează în ceea ce o privește în manualele școlare pe care le-a elaborat. Este deci firesc ca directoarea Școlii generale nr. 1 din orașul **Gheorghe Gheorghiu-Dej**, **Eugenia V. Covăceanu**, să fie și un exemplu în perfecționarea profesională și ridicarea nivelului politico-ideologic pentru colectivul de cadre didactice pe care îl conduce de mulți ani cu exigență, competență și dăruire de sine. Gradul didactic I obținut este o mărturie în plus pentru constanța și devotamentul cu care slujește de 27 de ani școala românească.

Climat educativ optim

14 ani din cei 26 de ani de cînd funcționează în învățămînt a consacrat directorul **Ludovic L. Bodó** instruirii și educării elevilor din Casa de copii din Miercurea Ciuc, județul Harghita. Prin strădania sa neobosită, a izbutit să facă din unitatea pe care o conduce una din cele mai bune din țară, statornicind un climat educațional și afectiv optim, pentru educarea și instruirea copiilor. Învățătorul **Ludovic L. Bodó** desfășoară o variată activitate extrașcolară și obștească, răspunzînd la toate acțiunile inițiate pe plan local. Un rezultat al preocupării permanente pentru perfecționarea profesională și ridicarea nivelului politico-ideologic este și faptul că directorul Casei de copii din Miercurea Ciuc este înfiul învățător din județ care a obținut gradul didactic I.

Arta de a conduce

De aproape un sfert de veac profesorul **Matei A. Möss**, directorul Școlii generale nr. 2 din Sibiu, județul Sibiu, își consacră talentul didactic, energia neistovită, cunoștințele, priceperea pentru formarea tinerilor generații de elevi din județul și orașul Sibiu. Îndelungata sa activitate în funcții de conducere, experiența bogată dobîndită se oglindesc în rezultatele în procesul de învățămînt obținute de școlile pe care le-a îndrumat ori le îndrumă, precum și în lărgirea bazei materiale a acestora.

Educator și sfetnic

Directorul Școlii generale, din **Beșlii**, comuna Minzălești, județul Buzău, profesorul de limba și literatura română **Dumitru N. Cristea**, a înțeles de la început că activitatea sa didactică nu se poate restrînge la limitele specialității pe care o predă. Ca atare, a contribuit la construirea unor noi localuri de școală situate în sale mai îndepărtate, cu căi de comunicare mai greu accesibile, a modernizat laboratoarele școlare și a dotat cu tot ce este necesar pentru

buna desfășurare a activității de instruire practico-productivă a elevilor atelierele școlilor pe care le conduce. Bune rezultate a obținut și în acțiunea de cuprindere a tuturor copiilor de vîrstă școlară în unitățile de învățămînt pe care le îndrumază. Bun coleg și conducător, cu o bună pregătire metodico-științifică, directorul Școlii generale din **Beșlii** are merite în activitatea de perfecționare a cadrelor didactice care sînt în primii ani de învățămînt. Profesorul **Dumitru N. Cristea** s-a integrat în viața social-obștească a satului în care muncește, desfășurînd o intensă activitate extrașcolară.

De la grădiniță la comisia de femei

Educatoarea **Evița D. Miscovici** de la Grădinița de copii **Sinmartinul Sirbesc**, județul Timiș știe că bunele rezultate pe care le obține în educarea și instruirea copiilor preșcolari din unitatea unde lucrează depind în bună măsură de modul în care reușește să atragă la diferite acțiuni cetățenești mamele, femeile din localitate. Prin intermediul organizației de femei din comună, a mobilizat femeile la diferite acțiuni de înfrumusețare, la muncile agricole etc. Cadru didactic activ, educatoarea **Evița D. Miscovici** își îndeplinește cu mult simț de răspundere atît îndatoririle profesionale, cit și sarcinile care îi revin pe linie cultural-obștească.

Autor de manuale

Profesorul de matematică **Gheorghe V. Călugărița** de la Liceul „N. Bălcescu” din municipiul **București** s-a impus în stima colegilor săi în primul rînd prin bunele rezultate pe care le-a obținut cu elevii pe care îi instruieste. Promoțiile de elevi pregătite de profesorul **Gheorghe V. Călugărița** s-au clasat printre primele la diversele examene și concursuri la care au participat. Îmbinînd activitatea didactică cu munca de cercetare științifică, profesorul de matematică de la Liceul „N. Bălcescu” din **București** are satisfacția de a fi și autorul unui manual de specialitate.

Dincolo de catedră

Este desigur mai mult decît o simplă coincidență faptul că profesorul de biologie **Gheorghe I. Chilărescu**, directorul Liceului de cultură generală din **Drăgășani**, județul **Ilceva**, a obținut rezultate deosebite în primul rînd în organizarea și desfășurarea instruirii practico-productive a elevilor săi. În acestea și-au spus cuvîntul îndelungata sa activitate la catedră — 38 de ani —, experiența dobîndită, pasiunea și devotamentul pentru disciplina pe care o predă, pentru școală.

Înaltă conștiință profesională

Pentru colectivul didactic al Școlii generale de 10 ani nr. 3 din orașul **Sighetul Marmației**, județul **Maramureș**, ca, de altfel, pentru toate școlile din oraș, succesele pe care an de an le obține în munca cu elevii pe care îi instruieste și îi educă învățătoarea **Elisabeta I. David** nu mai constituie o surpriză. Este o mindrie pentru un școlar să poată afirma că a fost elevul învățătoarei **Elisabeta I. David**. Bine pregătită profesional, cu o solidă cultură psihopedagogică și generală, învățătoarea **Elisabeta I. David** manifestă un înalt simț de răspundere civică și o permanentă preocupare pentru ridicarea nivelului politico-ideologic.

Inspector voluntar

Este indiscutabil o mărturie de prețuire să faci parte din Comisia metodică de științe sociale a profesorilor de specialitate din sector, să fii inclus în corpul de inspectori voluntari al sectorului, în care calitate să efectuezi diferite inspecții pentru definitivarea și gradul II. O asemenea recunoaștere a competenței profesionale și a calităților metodico-științifice o are implicit profesoara de economie politică **Cristina N. Goga**, de la Liceul pedagogic de educatoare din municipiul **București**. Experiența dobîndită în cele două decenii de activitate la catedră se concretizează, între altele, și în cabinetul de științe sociale pe care l-a amenajat în incinta școlii, în tinuta înaltă ideologică și științifică a lecțiilor pe care le ține.

PENTRU DEZVOLTAREA ȘI PERFECȚIONAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ÎN ROMÂNIA

V. I. ȘTEFĂNOIU
secretarul Organizației de bază
P.C.R. a I.C.P.P.D.-București

„Un program cu vaste perspective“

Cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului constituie un program clar, care dă perspectivă și lumină îndatoririlor noastre în fața slujitorilor școlii de toate gradele. Sînt subliniate principalele sarcini ale cadrelor didactice: generalizarea învățămîntului de 12 ani; pregătirea, în școală, a tineretului pentru producție, pentru muncă; îmbunătățirea formelor și metodelor de predare. Este trasă la școlii sarcina de a împleti organic știința cu producția.

Institutului central de perfecționare a personalului didactic, instituție creată și destinată special perfecționării cadrelor didactice, îi revin îndatoriri multiple și de o deosebită însemnătate. Lucrătorii Institutului sînt conștienți de faptul că activitatea lor poate contribui la îndeplinirea sarcinilor ce rezultă din documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie a.c. pentru perfecționarea muncii cadrelor didactice. Organizația de partid din I.C.P.P.D. este mobilizată să fie la înălțimea răspunderii ce-i revine și a obligațiilor, pe care trebuie să le traducă în viață.

Comuniștii și ceilalți membri ai colectivului didactic al Institutului sînt hotărîți să facă tot ce le stă în putință pentru a contribui la îmbunătățirea metodelor și formelor de predare în învățămîntul nostru de toate gradele. În acest scop, este necesar să studiem și să îmbinăm, în activitatea de clasă, rezultatele pozitive obținute în cercetarea pedagogică pe plan mondial cu experiența înaintată a cadrelor noastre didactice. Cursurile de perfecționare ce vor fi organizate, începînd cu vara acestui an, trebuie să acorde o mai mare atenție metodei predării obiectelor respective, depistării și generalizării experienței înaintate.

O atenție deosebită trebuie să acorde lucrătorii I.C.P.P.D., în cadrul

diferitelor activități de perfecționare, legării școlii de viață, pregătirii tineretului pentru producție, pentru muncă, la toate nivelele învățămîntului. În acest scop, în mod deosebit, la obiectele cu un puternic caracter aplicativ — chimie, fizică, științele naturii, matematică, — pe lângă activitățile de ordin metodic, în cadrul cursurilor de perfecționare, trebuie să fie subliniate aspectele practice aplicative, în cadrul cărora alături profesorii participanți la cursuri, cît și elevii la clasă să efectueze lucrări practice legate de producție.

Cursurile și celelalte activități de perfecționare își propun să evidențieze mai pregnant metodele și procedeele prin care profesorii pot antrena pe elevi în propria lor formare, precum și la activitatea politică, cetățenească. În felul acesta, școala va răspunde, prompt și adecvat, comenzi ce i se formulează, aceea de a pregăti tineri pentru societatea socialistă în continuă dezvoltare. În același timp, școala, cadrele didactice vor reuși să găsească formele de educație corespunzătoare pentru ca toți copiii să parcurgă perioada obligatorie a învățămîntului, să găsească mijloacele cele mai potrivite pentru a-i ajuta pe toți elevii să-și însușească cunoștințele necesare dezvoltării lor.

O preocupare de seamă a cadrelor Institutului o va constitui, așa după cum rezultă din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, pregătirea psihopedagogică și politico-ideologică a cadrelor didactice participante la cursuri și la celelalte activități de perfecționare, pentru a reuși să realizeze o mai atentă cunoaștere și, pe baza ei, orientarea profesională a tineretului nostru.

Organizația de partid din Institut nu va precupeți nici un efort pentru ea, începînd încă din vara acestui an, sarcinile ce-i revin să prindă viață răspunzînd astfel încrederii ce i s-a acordat.

Prof. univ. dr. MARIUS PEDA
membru al Biroului Executiv
al Comitetului Uniunii Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură,
președintele Consiliului Sindicatelor
din C. U. București

„Absolvenți cu un profil larg“

În cei douăzeci de ani de cînd lucrez în învățămîntul superior am putut să-mi dau bine seama ce important este pentru munca noastră, a sindicatelor cadrelor didactice, să avem în față bine precizate, în fiecare etapă, direcțiile de perfecționare a complexului proces instructiv-educativ.

Aceste direcții actuale de perfecționare sînt foarte bine, clar și precis indicate în extrem de importanta cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Cuprinderea întregului nostru tineret într-un învățămînt de concepție unitară, organizat științific și orientat ferm spre pregătirea și educarea pentru munca utilă societății, este garanția unei vieți prospere pentru acest tineret, premisă sigură a unui viitor luminos al patriei noastre.

Pentru cadrele didactice și studenții din învățămîntul superior tehnic ne sînt de mare folos indicațiile date și măsurile preconizate pentru combaterea unor tendințe

de specializare îngustă și pentru pregătirea unor ingineri cu profil larg. Lucrez la o disciplină cu un astfel de profil larg și am putut urmări munca multor serii de studenți. Am constatat că numai o tehnică și suficient de largă pregătire în fizica mecanicii, electrotehnică și electronică poate pregăti un inginer bun, capabil de realizări practice și creator de progres tehnic. În indicația majoră cuprinzînd o orientare globală de foarte mare importanță eu simt un neprețuit ajutor direct acordat pentru munca de la nivelul catedrelor care contribuie la anumite laturi ale acestei pregătiri de profil larg, în activitatea ce o desfășurăm în confruntările cu colegii de la disciplinele de specialitate avînd noi și convingătoare argumente pentru combaterea unei specializări excesive.

Nu ne putem gîndi la plenara amintită fără să simțim covîrșitoarea importanță a rolului și răspunderii crescute a organizațiilor de partid și de sindicat din învățămînt.

Laboratorul de chimie al Liceului „Lucrețiu Pătrășcanu” din Bacău.

Inv. emerită MARIA PETRAȘCU
Timișoara

„A nu mai avea rebuturi“

Analiza privind dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului, înscrisă pe ordinea de zi a recentei plenare a C.C. al P.C.R., constituie, pentru noi, cadrele didactice, un eveniment care confirmă încă o dată grija pe care conducerea de partid din țara noastră o poartă școlii și slujitorilor ei.

Oferindu-ne imaginea unui învățămînt unitar conceput, recordat la cerințele obiective ale societății socialiste multilateral dezvoltate, plenara C.C. al P.C.R. a evidențiat necesitatea pregătirii tineretului pentru muncă și pentru viață. În cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a insistat asupra obligativității ca întregul tineret din țara noastră să absolva 10 clase. Ceea ce presupune, pentru noi, învățătorii, în primul rînd, ca activînd la primele trepte de școlarizare, o participare mai responsabilă, mai angajată în eforturile de a găsi formele și metodele de educație cele mai potrivite pentru ca acei copii care în-

văță mai greu să nu mai fie privați de posibilitatea de a parcurge perioada de învățămînt obligatorie. Ideea de „rebut” (eșecul, repetenția) nu cadrează cu răspunderea pe care o avem, fiecare dintre noi, față de ceea ce ne încredințează societatea — copiii — pentru a-i restitui ei sub forma unui produs uman caracterizat prin demnitate, dragoste de muncă și un înalt nivel de cultură și civilizație. Pentru aceasta, este binevenit apelul, făcut de la înalta tribună, la pasiunea, priceperea și dăruirea cadrelor didactice, ca și indemnul la continuă perfecționare și autodepășire. O mai susținută atenție se așteaptă din partea noastră, a tuturor, față de pericolul supraîncălzirii elevilor cu informații, activități etc.

Și, o permanentă contribuție creatoare la îmbunătățirea programelor de învățămînt, a manualelor, a procesului de învățămînt însuși.

ELENA ROMAN
directoarea grădiniței Fabricii de
confecții și tricotate — București,
grădiniță experimentală a I.C.P.P.D.

„Grădinițe pe lângă întreprinderi“

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 18-19 iunie a. c., care a avut ca prim punct al ordinei de zi analiza dezvoltării și perfecționării învățămîntului, analiză profundă în care a fost cuprins și învățămîntul preșcolar, s-a desfășurat în perioada în care copiii muncitorilor Fabricii de confecții și tricotate — București, care frecventează grădinița cu cîmin săptămînal al acestui mare obiectiv industrial, se aflau împreună cu întreg corpul didactic în frumoasa stațiune „Tîmșul de Sus”, județul Brașov, pentru ca timp de 3 săptămîni viitorii școlari să se fortifice și să se re Creeze în colonia de vară.

Conținutul amplei cuvîntări rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al P.C.R., a constituit un moment de mare bucurie și satisfacție pentru colectivul grădiniței noastre, întrucît conducerea de partid și de stat, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, consideră instituția preșcolară ca parte a învățămîntului din patria noastră, și ca atare, întregul proces de învățămînt și pregătire a cadrelor va trebui să înceapă de la grădinița de copii.

Faptul că în viitorul apropiat se prevede cuprinderea tuturor copiilor de vîrstă preșcolară în acest sistem, sau cel puțin în ultimul an, respectiv copii de 5-6 ani, va determina creșterea simțitoare a ro-

lului învățămîntului pe plan social și în același timp va crește importanța instructiv-educativă a instituției preșcolare.

Consider foarte binevenită hotărîrea de a constitui creșe și grădinițe de zi și săptămînale pe lângă întreprinderi. Alături construcția, dotarea cît și întreținerea acestora se vor realiza mai ușor, mai bine și totodată cu mai multă operativitate.

Fac această afirmație, bazată pe experiența acumulată în peste 20 de ani de relații exemplare de colaborare între grădinița noastră și conducerea acestei fabrici. Ca directoare a acestei grădinițe am simțit în permanență un sprijin substanțial din partea întreprinderii respective.

Hotărîrile aduse de plenara partidului cu privire la perfecționarea și dezvoltarea impetuoasă a învățămîntului ne-au bucurat, dar în același timp ne și obligă la sarcini deosebit de mari.

Fiecare cadru didactic din grădiniță este hotărît să-și perfecționeze necontenit pregătirea profesională, să stăpînească ultimele cuceriri ale didacticii moderne, conștient fiind că numai în felul acesta se va putea asigura desfășurarea unui proces instructiv la nivelul cerințelor actuale și de perspectivă și vom reuși să formăm și să pregătim copiii din grădinițe cu cunoștințe necesare intrării lor în clasa I a școlii generale.

PENTRU DEZVOLTAREA ȘI PERFECTIONAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ÎN ROMÂNIA

Prof. STELIANA STANESCU
directoare adjunctă la Școala generală nr. 1, Pitești

„Deprinderile practice, de la cea mai fragedă vîrstă”

Documentele recentei plenare a C.C. al P.C.R. au subliniat din nou și pe drept cuvînt necesitatea unei mai temeinice pregătiri a tinerilor din școli pentru viață, pentru producție. Unde trebuie să primească elevii deprinderile practice? În școală și în familie. Încă de la cea mai fragedă vîrstă, copiii trebuie să cunoască cum și unde muncesc părinții lor, cum să respecte munca acestora. În grădiniță ei vor efectua — jucîndu-se — munci ușoare, mici servicii de autogospodărire. Copiii vor cunoaște că mobilierul pe care-l folosesc este confecționat în combinatul X (unde lucrează unul dintre părinți, o rudă, un părinte al colegului etc.) și pe care trebuie să-l păstreze.

În școală educația pentru muncă capătă valențe noi. Elevii — și în special cei din clasele IX—X — vor trebui să privească munca practică pe care o efectuează în cadrul școlii (și în cadrul familiei) ca o pregătire temeinică pentru viitoarea profesie, care nu va fi decît o continuare pe alt plan și la alt nivel al activității lor practice începută din școală. Personal înțeleg că munca practică nu se poate realiza într-un cadru îngust, în anumite ore speciale. Deprinderile practice pot fi realizate la toate lecțiile și disciplinele și la toate nivelele de învățămînt.

După cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntul său la plenară, nu este necesar să avem în școală psihopedagogi și alți specialiști în plus, pentru a cunoaște elevii. Fiecare educator (și prin aceasta înțeleg profesorii, maiștrii-instrucitori, toți cei care îndrumă practica elevilor la uzină), să fie un bun pedagog, un bun psiholog și un specialist competent, să posede toate calitățile pentru a îndruma elevii spre meseria aleasă. Este o sarcină de onoare, o datorie a tuturor educatorilor. Pentru a ridica la un nivel mai înalt practica tehnico-productivă în școala obligatorie este bine să aducem în ateliere muncitori — specialiști din uzină — care să-i îndrume îndeaproape pe elevi.

Vom crea astfel relații noi, relații meșter-ucenic și un climat favorabil muncii. Elevii ar trebui să aibă acces în ateliere și în afara programului, pentru a-și definitiva lucrările începute. În acest fel evităm ruptura dintre orele din școală și timpul liber al elevilor, canalizîndu-le activitatea extrașcolară spre munci utile.

La Pitești se impune o mai bună înzestrare a școlilor cu ateliere moderne, care să țină pasul cu impenetrabila dezvoltare industrială a orașului. Este necesar să pregătim elevii în meseriile cerute de economia locală, după cum s-a subliniat pe drept cuvînt în documentele plenare. Se observă o oarecare neconcordanță între numărul absolvenților pregătiți într-o anumită meserie și numărul locurilor pe care aceștia îl ocupă în producție. Va trebui să promovăm în muncă (imediat după terminarea școlii) absolvenții atestați în meserii, înaintea celor necalificați, care pot fi îndrumați la școli profesionale etc.

De asemenea, se impune asigurarea condițiilor pentru a cuprinde mai bine fetele în școlile profesionale și lărgirea avantajului de meserii pe care acestea să le poată practica în școala de cultură generală. Ele pot fi instruite și în electrotehnică, mecanică fină ș.a. Să revedem în acest sens programa instruirii tehnico-productive.

Nu toți maiștrii-instrucitori au o pregătire de specialitate și pedagogică corespunzătoare (mulți au o specializare îngustă). Ar fi bine să ne îngrijim de perfecționarea lor în mod organizat prin cursuri teoretice și practice în uzine. Acest lucru este valabil pentru toți profesorii. Se impune ca toate cadrele didactice să lucreze alături de elevi, să-i conducă în școală și la fabrică, să-i îndrume îndeaproape.

În acest mod cred că vom putea să îndeplinim sarcinile mobilizatoare care ne revin pe linia legării învățămîntului cu cerințele producției.

Ing. GEORGETA TAFTA
director al Direcției personal-învățămînt, secretariat și oficiul juridic-arbitraj

„Învățămîntul și necesarul de cadre”

Ținînd seama de caracteristicile etapei în care ne aflăm, de sarcinile rezultate din Plenara Comitetului Central al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, activitatea de pregătire a cadrelor, desfășurată de Ministerul Industriei Ușoare, a fost concepută astfel încît să ducă la realizarea sarcinilor privind îmbunătățirea muncii de planificare a necesarului de cadre, descongestionarea planurilor de învățămînt și a programelor școlare în vigoare, legarea mai strînsă a învățămîntului de practică, de viață, îmbunătățirea și aplicarea unor metode moderne de predare, impulsivarea lucrărilor de con-

strucții și de dotare a școlilor cu ateliere, laboratoare, aparatură etc. De buna realizare a obiectivelor amintite mai sus va depinde în final ridicarea pe o treaptă superioară a pregătirii profesionale a cadrelor. Au fost luate în acest sens măsuri de îmbunătățire a activității de organizare a întregului sistem de pregătire a cadrelor, de realizare a unei legături mai strînse de colaborare cu Ministerul Educației și Învățămîntului, cu centralele industriale și întreprinderile din subordine, de optimizare a procesului instructiv-educativ, atît în ceea ce privește conținutul documentelor școlare.

și asigurarea unor cadre didactice competente.

Ținînd seama că în actualul cincinal sînt prevăzute a intra în funcțiune un număr de 44 unități noi și se vor dezvolta și reutila cele existente, au fost luate de asemenea măsuri pentru asigurarea pregătirii necesarului sporit de cadre calificate.

Astfel, s-a prevăzut creșterea ponderii cadrelor de muncitori calificați pregătite prin școli, avîndu-se în vedere necesitatea asigurării unor nuclee de muncitori cu o pregătire multilaterală, cu un înalt nivel de cunoștințe și un orizont larg, capabil să deservească utilajele moderne existente în sector.

În prezent, au fost constituite colective de specialiști din industrie, cercetare, proiectare și învățămînt care analizează posibilitatea descongestionării planurilor de învățămînt la școlile profesionale, ucenicie și licee industriale, precum și îmbunătățirea programelor școlare la aceste forme de învățămînt, în scopul eliminării noțiunilor depășite, a

paralelismului, precum și pentru introducerea elementelor legate de ultimele realizări ale științei și tehnicii.

Avîndu-se în vedere specificul industriei ușoare, au fost date indicații în lumina documentelor recentei plenare a C.C. al P.C.R., de recrutare a unui număr cît mai mare de fete și de cuprindere a acestora în școlile profesionale.

În scopul legării învățămîntului profesional și tehnic de practică; menționăm faptul că școlile Ministerului Industriei Ușoare sînt dotate cu ateliere de producție pentru meseriile de bază din profilul fiecărei școli, ateliere care sînt înzestrate cu utilaje moderne capabile să asigure o instruire științifică a elevilor.

Alături de preocuparea pentru formarea unor priceperi și deprinderi practice cît mai temeinice, există și grija pentru realizarea unui număr însemnat de sortimente la un bun nivel calitativ. Astfel, în anul școlar 1973—1974 se vor realiza articole cu o valoare de 45 milioane lei.

Prof. ELENA GEORGESCU
inspector școlar general
al județului Brașov

„Măsuri imediate”

Am citit cu interes cuvîntarea secretarului general al partidului nostru, privind dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului din patria noastră, unde am găsit școala integrată într-un sistem bine structurat și dinamic, în continuu proces de optimizare.

Cadrul politic și sociologic în care ni se prezintă dezvoltarea școlii românești, instituție educațională în ansamblul său, care reflectă dezvoltarea explozivă a învățămîntului nostru, atrage adevărată noastră atenție. Sistemul deschis în care este concepută perfecționarea școlii, dă posibilitate absolvenților ei să se realizeze după aptitudini și facilitează, în același timp, integrarea și adaptarea lor în producție.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu este o sinteză cuprinzătoare a etapei în care se găsește în prezent școala noastră, este o privire clară asupra realizărilor, dar și a limitelor ei.

Salutăm, ca întotdeauna, promptitudinea cu care se asigură coordonarea diferitelor sectoare de activitate și ne obligăm să muncim ca „cel mai nobil sector social, care este școala, să răspundă cerințelor actuale și de perspectivă ale dezvoltării societății noastre”.

Atmosfera optimistă, creată de recenta plenară a C.C. al P.C.R. și de cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, perfecționările propuse a fi aduse școlii în viitorul imediat, angajează Inspectoratul școlar al județului Brașov, cele peste 5000 cadre didactice din județ să folosească metodele și procedeele cele mai potrivite pentru a valorifica zestrea intelectuală a tineretului

nostru. Conștiința răspunderii elicopterice și profesionale, pe care o are personalul nostru didactic, ne va da posibilitatea ca „din mers” să găsim soluții, pentru ca investițiile ce le vom face în elevii noștri să-i poată forma în modul cel mai eficient ca făuritori ai deceniilor următoare.

În acest realist context, Inspectoratul școlar-Brașov și-a propus măsuri imediate pentru imprimarea unui caracter cît mai activ întregului proces de învățămînt. Ele vizează intensificarea preocupărilor noastre, ale tuturor directorilor de școli și cadrelor didactice pentru dezvoltarea bazei materiale la nivelul cerut de procesul modernizării învățămîntului. Vom avea ca obiectiv, în această vară, în mod deosebit, găsirea de soluții pentru sporirea locurilor în grădinițele de copii, remediind situația actuală nefavorabilă, a învățămîntului preșcolar. De asemenea, pentru reasigurarea școlii de 10 ani vom concentra unități puternice în centrele de comună, unde mijloacele audio-vizuale să poată pătrunde temeinic în activitatea elevilor, întreaga tehnică să dea posibilitatea unei munci independente pentru fiecare elev. Utilizarea claselor, laboratoarelor și atelierelor, după criteriile ergonomice cu ajutorul întreprinderilor care patronază școlile noastre, va constitui, de asemenea, pentru noi o preocupare de seamă.

Cursurile de perfecționare organizate în vara aceasta pentru cadrele didactice vor fi un prilej deosebit pentru înnoirea concepției cadrelor noastre didactice asupra tuturor componentelor și factorilor procesului

Florile recunoștinței

Faza pe țară a concursului de economie politică al elevilor din licee

Ca urmare a concursurilor județene de economie politică, 150 de elevi frunțași din toate județele țării vor merge între 2 și 15 iulie a.c. în tabără la Cîmpulung Muscel în vederea desfășurării fazei pe țară a concursului. În felul acesta, olimpiada de economie politică a intrat în al doilea an al existenței. S-au pus astfel bazele unei noi tradiții care semnifică importanța crescândă a științei economice în viața societății noastre.

Intr-adevăr, astăzi, nu mai există problemă importantă a vieții sociale și politice care să nu aibă implicații economice, nu există domeniu de activitate sau nivel al lui în care luminile științei economice să nu fie necesare în luarea deciziei și soluționarea problemelor.

În calitate de știință a raționalității și acțiunii economice, economia politică marxist-leninistă reprezintă, în zilele noastre, busola absolut necesară oricărui cetățean pentru a acționa corect în muncă. Lucrul se impune, cu atât mai mult cu cât, în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, are loc o continuă perfecționare a conducerii societății și o largire crescândă a democratismului socialist, o nevoie ardentă de sporire a eficienței participării maselor la conducere. Or, exercitarea efectivă și eficace a tuturor acestor funcțiuni presupune, din partea fiecărui cetățean, cunoștințe economice corespunzătoare. Economia politică devine astfel o știință de cea mai mare importanță practică pentru toți membrii societății, fără cunoașterea bazelor ei neputînd exista un om realmente modern, de o înaltă eficacitate în munca sa, indiferent de profesia pe care o îmbrățișează.

Acesta fiind contextul general în care se desfășoară concursul de economie politică al elevilor din licee, pe bună dreptate, se poate pune întrebarea: ce așteptăm de la el?

În primul rînd, așteptăm ca elevii să arate cunoștințe teoretice de calitate și precise, fără cunoștințe teoretice clare nefiind posibil a gândi și a acționa economic în modul cel mai eficace.

În al doilea rînd, așteptăm să arate o cunoaștere temeinică a principalelor linii ale politicii partidului și statului nostru, lucru absolut necesar pentru ca elevul să se poată orienta și, în

același timp, integra în efortul gigantic desfășurat de către poporul nostru pentru făurirea unei Români dezvoltate din punct de vedere economic, social, științific și cultural, stăpîna pe soarta, pe destinele ei.

În al treilea rînd, ne așteptăm ca, folosind cunoștințele economice teoretice și cele de politică economică, elevii să dea dovadă că pot analiza corect, potrivit posibilităților oferite de vîrsta lor, problemele economice pe care le pune viața, practica.

În al patrulea rînd, pe baza celor arătate mai înainte, așteptăm de la concurs ca el să pună în lumină gradul în care elevii au început să stăpînească problemele raționalității și eficienței economice, în care ei au înțeles legătura indisolubilă dintre interesele materiale personale, de grup și generale și că, fără respectarea interesului general nici vorbă nu poate fi de progresul societății noastre în ansamblu, al întreprinderii și nici de progresul real și sistematic al fiecărui cetățean în parte.

În fine, de la concurs așteptăm să vedem măsura în care liceul nostru reușește să formeze gîndirea economică corectă a elevului, pe viitorul cetățean care la orice loc de muncă trebuie să dea dovadă de mîndrie pentru realizările patriei sale, de înaltă competență profesională, de inițiativă creatoare, de răspundere și capacitate de orientare corectă în problemele economice, găsindu-le de fiecare dată cele mai potrivite soluții și luptînd contra rutinii, închistării, indiferenței, nepriceperii, risipei de muncă vie și materializată, contra formalismului, birocratismului și imposturii, pentru utilizarea cea mai eficientă a resurselor umane, materiale și financiare în interesul întregului nostru popor.

Este vorba deci, ca, însușindu-și elementele de economie politică, elevul să nu fie doar depozitarul unor cunoștințe, ci să le poată utiliza practic și corect pentru soluționarea eficace a problemelor pe care le ridică viața economică. Cu alte cuvinte, olimpiada ne va arăta măsura în care profesorii de economie politică din licee au pregătit elevii pentru viață, pentru problemele pe care le ridică pe plan economic dezvoltarea societății noastre.

Spunînd toate acestea, nu pu-

tem însă să nu ne aducem aminte că prima olimpiadă de economie politică, cu toate meritele ei de început, a pus în lumină și destule minusuri în predarea economiei politice la licee. Este vorba de faptul că numeroși elevi au dovedit insuficiente cunoștințe într-o serie de domenii esențiale pentru activitatea oricărui cetățean, cum sînt: **productivitatea muncii** — factorii și însemnătatea ei, **calitatea produselor** — noțiune, parametri, importanță, **gestiunea economică socialistă** — necesitate obiectivă, caracteristici, mod de realizare, **prețul de cost** — componente, căile și importanța reducerii consumului de muncă vie și materializată pe unitatea de produs, **prețul** — conținut, factorii care îl determină, sistem de prețuri, **rentabilitatea** — ce este, sensul ei în socialism, factori asupra cărora trebuie acționat ș.a.m.d., ca și o insuficientă cunoaștere a unor aspecte esențiale ale politicii economice a țării noastre. Măsurile luate între timp, ca și concursurile județene de anul acesta, ne dau dreptul să sperăm că actualul concurs pe țară va evidenția un progres în pregătirea elevilor față de trecut.

Olimpiada din 1972, ca și concursurile județene de anul acesta, oferă însă un foarte bogat material și pentru o altă remarcă: pasiunea majorității covârșitoare a elevilor pentru problemele economice, încrederea lor în forța științei economice marxiste. Or, această deosebit de prețioasă zestre a școlii noastre trebuie valorificată în modul cel mai eficace. Întîlnirea celor 150 de frunțași la învățătură, între 2 și 15 iulie, la Cîmpulung Muscel ne va arăta, fără îndoială, în ce măsură efortul profesorilor a făcut simbioză cu inteligența, entuziasmul și încrederea elevilor. Faza pe țară a concursului de economie politică din acest an este menită nu numai să atragă atenția asupra importanței cunoștințelor economice, ci și să verifice și să îmbogățească o experiență care, valorificată sistematic în continuare, va contribui substanțial la formarea omului societății socialiste multilateral dezvoltate, om cu o înaltă conștiință economică socialistă. Îi dorim succes deplin.

Prof. dr. doc.
N. N. CONSTANTINESCU

Științe sociale

TRIBUNA ȘCOLII Nr. 102 din 30 iunie 1973

Factorii de creștere a productivității muncii

Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara C.C. al P.C.R. din 20—21 noiembrie 1972, creșterea eficienței economice în toate sectoarele producției materiale reprezintă problema centrală a întregului cincinal, de a cărei soluționare depinde accelerarea dezvoltării economiei românești.¹⁾

În această idee, pe prim plan în fiecare unitate economică, în fiecare ramură a economiei naționale stă ca sarcină permanentă sporirea accentuată a productivității muncii. Aceasta exprimă în mod sintetic, prin intermediul cheltuielilor de muncă, eficiența întregului proces de producție. Deoarece nivelul productivității muncii este rezultatul acțiunii concomitente a unui complex de factori, o importanță deosebită atît din punct de vedere teoretic, dar mai ales practic, o prezintă cunoașterea acestor factori, direcția acțiunii lor, astfel ca în fiecare unitate economică să se poată stabili acele măsuri și promova acele metode care să ducă în mod practic la ridicarea productivității muncii.

Complexitatea procesului de producție din punct de vedere economic, tehnic și social determină caracterul deosebit de variat al factorilor creșterii productivității muncii. „Forța productivă a muncii — scria K. Marx — este determinată de împrejurări variate, între altele de nivelul mijlociu de îndeminare a muncitorilor, de gradul de dezvoltare a științei și a aplicabilității sale tehnologice, de combinarea socială a procesului de producție, de volumul și eficacitatea mijloacelor de producție, precum și de condițiile naturale”²⁾.

Factorii productivității muncii sînt fenomene de natură economică, tehnico-economică, politică, socială, psihologică etc., care devin elemente de cauzalitate și de condiționare în raport cu productivitatea muncii.

Desigur, un aspect esențial este acela de a stabili ordinea de influență a factorilor, precum și intensitatea acțiunii lor. În vederea atingerii acestui scop este necesar a realiza o clasificare riguros științifică a factorilor.

În literatura economică se întilnesc mai multe criterii de grupare a factorilor de creștere a productivității muncii.³⁾ În primul rînd se pleacă de la caracterul social-economic al acestora, desprinzîndu-se existența unor factori generali de sporire a productivității muncii și a unor factori specifici. Considerînd această grupare drept un cadru general, vom prezenta în continuare criteriul, după părerea noastră, cel mai indicat de clasificare a factorilor productivității muncii.

Pornind de la ideea că sporirea productivității muncii are ca efect atît economisirea muncii vii cît și a celei materializate, se desprinde necesitatea grupării factorilor după cum aceștia acționează în direcția economisirii muncii vii sau a celei materializate, bineînțeles privind cele două economii în unitatea lor dialectică. Ca atare, se reliefează două grupe mari de factori.

Prima grupă va cuprinde totalitatea factorilor a căror influență asupra productivității muncii se concretizează direct și imediat, reflectînd de fapt legătura de la cauză la efect care există între munca vie și productivitatea muncii. Această grupă ce include caracteristicile factoriale de articulație cauzală o putem denumi **grupa factorilor direcți** de creștere a productivității muncii sau grupa funcționalității directe.

A doua grupă de factori va cuprinde acele variabile factoriale care influențează asupra productivității muncii nu în mod direct, ci prin mijlocirea primilor, contribuind la intensificarea acțiunii sau la sporirea eficacității acestora. Între munca materializată și productivitatea muncii nu mai este o legătură directă,

ci una de natură premisională care funcționează numai prin intermediul muncii vii. Ca atare, și factorii care acționează în direcția creșterii productivității muncii, dar a căror admitere vizează elementele muncii materializate, au o influență condiționată. Această grupă de factori o putem defini ca grupa **factorilor indirecți** sau grupa funcționabilității indirecte.

Evident, literatura economică cunoaște și alte criterii de clasificare și grupare a factorilor de creștere a productivității muncii. De obicei, elaborarea unui sistem sau altul depinde, de multe ori, și de sfera de activitate la care se refera cercetarea economică. În industria minieră sau agricultură se va acorda atenție deosebită factorilor naturali, pe cînd în industria electronică, de exemplu, aceștia vor fi excluși aproape cu totul.

Înainte de a caracteriza și desprinde principalii factori atît din grupa funcționabilității directe cît și din grupa funcționabilității indirecte este necesar să amintim că o analiză privind productivitatea muncii va fi reușită și va îmbrăca un caracter științific, dacă va ține cont și de cadrul social-politic în care se mișcă fenomenul respectiv. Amintim astfel că multe tendințe obiective privind creșterea productivității muncii, manifestate încă în orînduirea capitalistă, se pot realiza pe deplin numai în condițiile socialismului.

Grupa factorilor direcți sau a funcționabilității directe cuprinde factorii legați de dezvoltarea forței de muncă, care se referă la activitatea muncitorului productiv-colectiv și factori care influențează în profunzime organizarea producției și muncii, perfecționarea conducerii și planificării unităților economice etc. Așadar variabilele factoriale aparținînd acestei grupe pot fi la rîndul lor divizate în două subgrupe. Prima subgrupă considerăm că poate cuprinde toate variabilele de natură economică care influențează cu o intensitate sau alta productivitatea muncii, iar a doua subgrupă, toate variabilele factoriale de natură social-politică și psihologică.

Factorii aparținînd primei subgrupe denumită și **factori economici** sînt foarte variați: ei pot fi evenimente, fenomene și procese de natură economică care duc în mod direct, într-o formă sau alta, la creșterea productivității muncii. Printre factorii de natură economică se pot menționa: utilizarea rațională a resurselor de muncă; reproducția largită și repartizarea planică a cadrelor; îmbunătățirea balanței muncii; asigurarea calificării normale corespunzătoare tuturor categoriilor de lucrători; organizarea științifică a muncii și normarea

(Continuare în pag. 112)

fundamentată tehnic; organiza-
rea specializării și cooperării în
producție în lumina progresului
tehnic contemporan; repartiza-
rea proporțională, optimă a re-
surselor pe ramuri, subramuri,
optimizarea relației dintre acu-
mulare și consum, produs pen-
tru sine și pentru societate, pro-
ducția curentă și investiții; de-
terminarea judicioasă a volumu-
lui minim de cheltuieli necesare
pentru a rezolva o problemă de
ordin economic; cointeressarea
materială, securitatea muncii,
dezvoltarea întrecerii socialiste și
generalizarea experienței înain-
tate, perfecționarea organizării,
planificării conducerii și gestiunii
întreprinderilor; folosirea
unor metode eficiente de organi-
zare, conducere și gestiune.

Intensitatea acțiunii acestor
factori de natură economică nu
este identică nici în timp nici în
spațiu, adică în diferitele ramuri
și întreprinderi. Cercetarea eco-
nomică, prin analiza aspectelor
cantitative ale influenței fiecărui
factor, scoate în evidență influen-
ța acestora asupra dinamicii
reale a productivității muncii.

Dacă în diversele cercetări și
studii privind productivitatea
muncii, majoritatea factorilor
economiци au fost analizați în
profundime, nu același lucru se
poate spune despre **factorii psi-
hosociali** ai productivității muncii.
Subgrupa acestor factori cu-
prinde acele variabile de natură
psihosocială ca: integrarea în
muncă, satisfacția profesională,
relațiile formale și cele nefor-
male de muncă, motivația și sta-
bilitatea forței de muncă etc.,
care, prin influența pe care o
exercită asupra comportamentu-
lui, acțiunilor indivizilor umani
și a colectivelor de muncă, ac-
ționează în mod direct asupra
productivității muncii, căpătînd
calitatea de a o influența și, îm-
preună cu alți factori, de a o
determina. Intensitatea acțiunii,
ca și efectele ei diferă de la o
situație concretă la alta. În ana-
liza acestor factori și a modului
lor de acțiune nu trebuie să
pierdem din vedere influența ex-
ercitată de relațiile de proprie-
tate socialistă asupra relațiilor
înterumane ce apar în sinul uni-
tăților economice, precum și asu-
pra profilului spiritual al mem-
brilor societății socialiste.

Cu toată importanța factorilor
de natură economică și psihoso-
cială, adică a factorilor cuprinși
în grupa funcționabilității direc-
te, trebuie să precizăm că dina-
mica productivității muncii este
condiționată, în primul rînd, de
înzestrarea muncitorilor cu ma-
șini și utilaje corespunzătoare,
de introducerea noilor tipuri de
materii prime și materiale.

Factorii aparținînd **grupei
funcționabilității indirecte**, prin
rolul pe care-l au în creșterea
productivității muncii, nu sînt cu
nimic mai prețioși decît ceilalți.

Dimpotrivă. Întîlnim în această
grupă variabile factoriale a căror
influență este hotărîtoare pentru
creșterea productivității muncii.
Astfel se consideră că **factorul
cel mai important, care asigură
creșterea neîntreruptă a produc-
tivității muncii și în care revo-
luția tehnico-științifică contem-
porană își materializează rolul
său în dezvoltarea producției
materiale este progresul tehnic.**
Acesta acționează asupra dina-
micii productivității muncii prin
perfecționarea sistematică și ne-
întreruptă a tehnicii și tehnolo-
giei, prin introducerea pe
scară largă a mecanizării com-
plexe și automatizării proceselor
de producție, a aparatului de
reglare și control automat, prin
grăbirea ritmului de aplicare
tehnologică a rezultatelor știin-
ței și prin introducerea celor
mai noi și eficiente tehnologii în
dependență de materiile prime,
semifabricatele, materialele etc.
Introducerea consecventă a teh-
nicii noi trebuie făcută astfel
încît ritmul creșterii înzestrării
muncii cu fonduri de producție
să fie depășit de ritmul creșterii
productivității muncii. Asta pre-
supune orientarea către utilaje și
instalații de înalt nivel tehnic
care să fie conexe rapid și la
parametrii stabiliți în circuitul
economic.

Alături de progresul tehnic, în
această grupă mai pot fi men-
ționați și alți factori ca: distri-
buirea rațională a forțelor de
producție, asigurarea continuită-
ții producției, folosirea experien-
ței tehnice și tehnologiei avansa-
te a întreprinderilor din țara
noastră și din alte țări, utiliza-
rea rațională a mijloacelor de
producție avansate paralel cu
folosirea maximă a capacităților
deja existente.

Intrucît totalitatea factorilor
menționați vizează în mod direct

munca materializată și numai
prin intermediul acesteia munca
vie îi putem denumi factori ma-
teriali ai productivității muncii.
Dacă avem în vedere că ei sînt
legați, într-un fel sau altul, de
progresul științei și tehnicii și
de aplicarea acestuia în produc-
ție atunci îi putem considera ca
factori materiali-tehnici ai pro-
ductivității muncii.

În grupa funcționabilității in-
directe, în afara factorilor mate-
riali-tehnici, considerăm că pot
fi incluși **factorii de structură**,
respectiv acele variabile factori-
ale care exprimă modificările
în structura producției ce in-
fluențează asupra productivității
muncii sociale.

Din complexul de factori ai
productivității nu trebuie excluși
factorii naturali care, deși au o
sferă de acțiune limitată, acolo
unde acționează au un rol im-
portant în dinamica productivi-
tății muncii.

Influența exercitată de un fac-
tor sau altul asupra productivi-
tății muncii, adică relația în
care se găsește cu aceasta este
afectată în primul rînd de însuși
conținutul factorului, ca atare, se
desprinde ca o necesitate de
prim ordin abordarea diferen-
țiată a analizei factorilor în
funcție de situația concretă din
fiecare unitate economică în
parte.

BIBLIOGRAFIE :

1. Nicolae Ceaușescu „Expunere
la plenara C.C. al P.C.R. din
20—21 noiembrie 1972 în „Știin-
țea” nr. 9337 din 21 XI 1972,
sau broșură, Editura politică,
1972.
2. K. Marx „Capitalul”, vol. I,
București, Editura politică, 1960,
pag. 80.
3. Vezi E. Dobrescu „Producti-
vitatea muncii sociale”. Editura
politică, 1964, pag. 68—82.

La temperatura înaltă a cuptoarelor se deslușește frumusețea
muncii.

Impresii de la concursul de economie politică

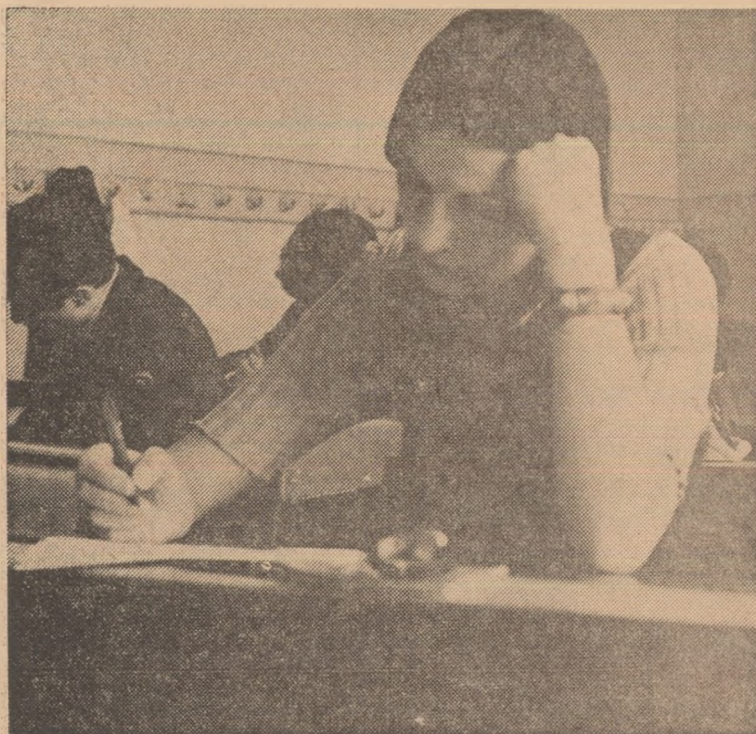
faza pe țară — 1972

A fost binevenită hotărârea Ministerului Educației și Învățământului de a organiza desfășurarea olimpiadelor finale în tabere.

Imediat după terminarea unui an de eforturi susținute, din toate colțurile țării se îndreaptă către un frumos oraș de munte, concurenții care s-au dovedit a fi cel mai bine pregătiți. Fiecare se întreabă care va fi ziua concursului, ce subiecte se vor da, și cum va fi în tabără. În tabără își vor da seama că studiul lor aprofundat, început odată cu primăvara, este răsplătit din plin și fiecare are aceleași drepturi de a aspira la un premiu sau o mențiune.

Recent inițiat, concursul de economie politică începe să devină o tradiție. Mulți finaliști la acest concurs au fost participanți și la olimpiadele de matematică, fizică sau chimie. Ei fac un pas important în formarea acelei pregătiri multilaterale, atât de necesară fiecărui specialist. Faptul a fost demonstrat anul trecut de afirmațiile mai multor participanți, unii chiar premiați sau menționați. Majoritatea elevilor care participă la aceste concursuri vor urma facultăți de profil și vor fi, cred, favoriții examenelor de admitere din anii viitori.

Un careu festiv, format încă din prima zi, va permite iar, ca și anul trecut, concurenților să se cunoască mai îndeaproape. Este plăcut să trăiești momentele când comandanții de grupe dau raportul. Este, de asemenea, impresionant să te afli laolaltă cu cei mai pregătiți elevi în domeniul în care te-ai afirmat și, evident, l-ai îndrăgit. Simți, alături de mândrie și satisfacția că ai știut pentru ce ai concurat. Ai în vedere perspectiva științelor sociale, importanța lor primordială în conducerea și organizarea societății pe baza legilor pe care ai început deja să le cunoști. Cele mai pasionante și de neuitat sînt întîlnirile cu tovarășii profesori universitari. Nimic nu ne poate sustrage atenția de la explicațiile date atât de argumentat, de amănunțit și cu atîta claritate. Păstrez în amintire discuțiile cu tovarășul profesor doctor docent N. N. Constantinescu din care am

Studiu profund, sistematic — astfel se însușește economia politică

înțeles mai adînc multe fenomene ale vieții economice și politice actuale.

Concursul își pune amprenta asupra întregii activități a elevilor și a tovarășilor profesori îndrumători. Manuale de liceu, universitare, broșuri, reviste, publicații și alte cărți de specialitate se găsesc în camerele de studiu. Simpozioane, seminarii, care prilejuiesc discuții fructuoase profesor-elev sau între elevi (acestea se poartă mult și în dormitoare), sînt venite să asigure o pregătire cît mai completă a concurenților. În preajma finalei propriu-zise se organizează și un concurs între grupe.

În ziua concursului, emoția culminează pînă cînd se dau subiectele; multe așteptări se dovedesc îndreptățite și toate cunoștințele sînt folosite pentru a elabora lucrări cît mai valoroase. Urmează apoi un program de relaxare și distracții care, dealtfel, nu lipsea nici mai înainte. Excursii deosebit

de plăcute și utile în zonele turistice din apropiere, vizitarea obiectivelor industriale, tenis, volei, fotbal, vizionări de filme, plimbări, dans seara, toate acestea înseamnă o vacanță adevărată. Schimburi de experiență, prietenii prețioase vor fi amintiri de neuitat peste ani.

Mult așteptata zi a premierilor sosește, în sfîrșit. În mod obiectiv, fiecare vede pentru ce a învățat, ce a greșit și care îi sînt capacitățile. Se fac cunoscuți aceia care au avut cele mai teinice și complete cunoștințe, pe care au știut să le sintetizeze creator în lucrarea scrisă. Aștept cu nerăbdare această nouă ediție, pentru toate cele cite am spus mai sus.

VOINEA GHEORGHE
Premiul I la Concursul
de economie politică
faza republicană 1972 —
Liceul de cultură generală
Corabia

(Urmare din pag. a V-a)

dem noul, cînd vom contribui noi înşine la dezvoltarea societăţii socialiste, în domeniile în care vom lucra sau chiar în altele. Acum privesc cu alţi ochi cultura, civilizaţia contemporană sau a viitorului comunist. Am impresia că sînt un alt om, mai complex, mai întreg, mai apropiat de creaţie. În ceea ce priveşte procesul de învăţare, studiul serios al economiei politice ne înlesneşte înţelegerea socialismului ştiinţific în anul care urmează.

Rep.: În ce a constat, de fapt, pregătirea pentru concurs?

Florin Cazan: Pentru prima fază ne-am făcut mai puţine probleme. Baza a constituit-o cursul predat la ore. Începînd cu faza a doua am lărgit sfera preocupărilor noastre, accentuînd studiul individual, citînd materiale din revistele de specialitate: „Era socialistă“, „Munca de partid“.

Silvia Moroianu: Sau „Probleme economice“, „Lumea“, presa cotidiană, lecţiile de economie politică transmise prin radio şi teleshcoală. Personal mă consider avantajată prin materiile de specialitate care ni s-au predat, complementare economiei politice. În special „Organizarea“ şi „Contabilitatea“.

Roxana Dumitrescu: Obişnuîţi cu studiul individual, am selectat din bibliografia indicată aspectele esenţiale ale proceselor economice din socialism şi capitalism. Pentru prima fază am avut şansa de a scrie despre societatea socialistă multilateral dezvoltată, temă pe care am susţinut-o în cadrul cercului de economie politică al şcolii.

Valentin Iacob: Cred că faza pe şcoală a fost destul de uşoară. Chiar plăcută. Nu ne-a solicitat un efort prea mare. Poate şi pentru că ne cunoaştem între noi, ne bănuiam posibilităţile.

Rep.: Subiectele vi s-au părut grele?

Florin Cazan: Primul („Programul P.C.R. de valorificare eficientă a fondurilor întreprinderii socialiste“) a corespuns în cea mai mare măsură pregătirii mele şi posibilităţilor de a-l dezvolta în timpul fixat. L-am simţit foarte apropiat de viitoarea mea meserie.

Valentin Iacob: Mie mi-a plăcut al doilea subiect. Mi-a satisfăcut gustul pentru exactitate. („Timpul de muncă socialmente necesar“).

Adrian Ştefănescu: S-a putut scrie frumos despre fiecare dintre cele trei subiecte, toate obligatorii. L-am preferat pe ultimul („Acordul global în C.A.P.-uri“) pentru că mi-a permis să mă gîndesc la perspectivele dezvoltării agriculturii, prin pătrunderea industriei în acest sector economic.

Silvia Moroianu: Pentru elevii liceelor economice subiectele au fost în parte diferite. Al doilea punct — „Capitalul şi oligarhia financiară“ — a fost, cred, prea didactic, apelînd mai ales la memorie. Mi se par mult mai interesante pentru astfel de concursuri subiecte de sinteză, care solicită opinia, interpretarea.

Valentin Iacob: Într-adevăr, subiecte competitive care să evidenţieze puterea noastră de analiză şi sinteză, ne-ar atrage şi ne-ar folosi în mai mare măsură.

Adrian Ştefănescu: Am putea fi scutiţi, cred, de înregistrarea mecanică a unor procente, în favoarea dezvoltării unui subiect care să determine legături între realităţi individuale şi ansamblul economic în care se integrează, între particular şi general.

Roxana Dumitrescu: E adevărat că după concurs am rămas cu impresia unui „extemporal“ la un nivel mai ridicat. Dar cred că e destul de pretenţios, cu pregătirea noastră încă limitată, să avem ambiţia interpretărilor personale. Încă învăţăm.

Florin Cazan: Cei mai mulţi studiem economia politică pentru ca să înţelegem realităţile economice din ţara noastră şi din întreaga lume. Cred că am participat la un concurs în care am dovedit cît şi cum am înţeles aceste realităţi, nu la o olimpiadă a ţinerii de minte.

Adrian Ştefănescu: În acelaşi sens aş vrea să adaug că ni s-ar putea pune la dispoziţie, în timpul concursului, lucrări de sinteză cu date statistice estimative. Am avea mai mult timp pentru gîndire, pentru stabilirea de relaţii. Structura şi calitatea lucrărilor noastre ar avea de cîştigat. Compilaţia este exclusă şi, dealtfel, ar fi amendată de comisie.

Silvia Moroianu: Îndrăznesc să-l contrazic pe colegul meu.

Timpul pus la dispoziţie — trei ore — a fost optim. Datele statistice sînt puţine şi, prin diferite analogii, le poţi reţine foarte uşor. Ele nu sînt simple cifre care cer un efort de memorie, ci exprimă evoluţia în timp şi spaţiu al unui fenomen economic, ritmul de desfăşurare al unui proces. Trebuie selectate datele cele mai semnificative, sintetice.

Rep.: Aş dori să spunei şi câteva cuvinte despre atmosfera din timpul concursului.

Adrian Ştefănescu: Putem fi sinceri?

Rep.: A fost condiţia principală a discuţiei noastre.

Adrian Ştefănescu: Regimul a fost sever. Prea multă constrîngere. Tovarăşii profesori ne suspectau, lucru foarte neplăcut. La alte concursuri nu ni s-a înţiplat să fim admonestaţi pentru o simplă întoarcere a capului înspre colegul din spate.

Valentin Iacob: Ne-a derutat şi lecturarea insistentă a lucrărilor noastre, în timp ce scriam, de către diferiţi tovarăşi profesori vizitatori.

Silvia Moroianu: Ştiţi, sîntem convinşi că nu merităm să ni se subaprecieze conduita, probitatea şi chiar competenţa.

Rep.: Ce aşteptaţi de la tabăra din Cîmpulung?

Adrian Ştefănescu: Să fim priimiţi cu încredere şi căldură. Să fim supravegheaţi, îndrumaţi, dar nu constrînşi.

Florin Cazan: Studiu serios, îmbinat cu relaxare.

Roxana Dumitrescu: Să-mi cunosc cît mai bine colegii cu care mă voi întîlni. Să plec de acolo mult mai bine pregătită şi, eventual, cu un premiu.

Silvia Moroianu: Aş vrea să mă simt bine, să găsesc tineri comunicativi, să asist la prelegeri instructive şi inedite.

Lecţie în cabinetul de ştiinţe sociale.

Relația dintre regimul politic al societății capitaliste și structura sa

Fenomenul politic în condițiile societății capitaliste contemporane este expresia modului de funcționare a acestei orinduirii, specific, pe de o parte, dominației burgheziei monopoliste, pe de alta efortului teoretic și al acțiunii practice a clasei muncitoare. Componenta politică a sistemului social înseamnă reflectarea teoretică și activitatea practică a grupurilor sociale ale societății capitaliste în ce privește conținutul, formele și direcția transformării societății.

Caracteristica esențială a prezenței și formelor de manifestare ale fenomenului politic este dată de faptul că exprimă o relație socială specifică, mecanismul de intervenție în viața socială în ansamblu, formă a conducerii și reglării activității întregului sistem social.

În condițiile societății capitaliste, fenomenul politic își desfășoară aceste valențe pe fondul dominației societății de către burghezie.

Ansamblul acțiunii sistemului politic, în condițiile unei organizări antagonice a societății, determină existența și acțiunea sa sub forma **impunerii intereselor grupului social dominant**, respectiv al burgheziei, a conducerii societății de către o clasă, interese restrictive limitative față de societate în ansamblul său. Modul concret de impunere și acțiune a fenomenului politic în societatea capitalistă se manifestă sub forma **relației dintre regimul politic și structura sa**.

Regimul politic al societății capitaliste este constituit din ansamblul relațiilor dintre instituțiile, formele organizate și neorganizate ale acțiunii practice politice a grupurilor sociale, elementele conștiinței politice și ale influenței acestora asupra sistemului social.

Structura politică a societății capitaliste este dată de totalitatea relațiilor politice prin care burghezia impune societății interesele sale, perpetuează dominația sa de clasă, asigură calitatea și stabilitatea orinduirii date. Regimul politic este alcătuit din totalitatea formelor conștiinței și acțiunii politice instituționale și

neinstituționale, organizate sau spontane, existente în cadrul societății capitaliste. El se extinde la întregul evantai politic al societății, contradictoriu și antagonic, în care își fac simțită prezența grupurile social-politice ale societății burgheze. Această prezență este expresia politică a raportului forțelor de clasă, a modului în care clasa burgheză conduce societatea pe fondul reacției politice a celorlalte grupuri sociale. În acest mod, regimul politic cuprinde ansamblul formelor de existență ale acțiunii și conștiinței politice, organizate și spontane, care se regăsesc în viața politică a societății sub forma puterii de stat în toată complexitatea sa, a partidelor, a organizațiilor politice, a mijloacelor de propagandă, a conștiinței politice a tuturor grupurilor sociale, a conduitei general-politice a societății.

Structura politică a societății burgheze este dată de raportul dintre formele existenței și conștiinței politice a societății, a raportului dintre instituțiile și celelalte forme organizate sau neorganizate ale fenomenului politic al societății prin care burghezia își impune dominația sa de clasă.

Raportul între regimul politic și structura politică este condiționat obiectiv de relațiile și raporturile politice dintre grupurile sociale ale societății burgheze, de dinamica acestora, de ponderea influenței sau a puterii politice ca și a modului de exercitare a acesteia.

În acest mod, raportul dintre regimul politic și structura politică dobândește două aspecte principale. În primul rând, trăsătura de esență care caracterizează acest raport este în chip hotărâtor **invarianța**. Ea se exprimă prin aceea că regimul politic este determinat de condiția politică fundamentală a societății capitaliste, de dominarea politică a burgheziei în viața politică a societății, deci de **structura politică a societății**. Indiferent de variațiile existenței formelor de manifestare a regimului politic, fenomenul hotărâtor în cadrul acestuia îl constituie subordonairea sa **absolută** față de domina-

ția politică a clasei burgheze. Aceasta este o **trăsătură universală** a acestui raport, ea poate fi regăsită oriunde societatea capitalistă există.

Al doilea aspect al acestui raport dintre regim politic și structură politică îl constituie **mobilitatea** sau mișcarea relativ independentă a regimului politic față de structura sa, variațiile succesive sau concomitente ale regimului politic. În acest caz, caracteristicile funcționale ale fenomenului politic angajează particularitățile de complexitate și necesitate ale fenomenului social. De aceea invarianța raportului regim-structură politică nu poate însemna **univocitate** decât în sensul determinării ca rezultat a funcționării regimului politic al societății în folosul dominației politice a burgheziei. Conducerea politică a societății, organizarea acesteia, existența concretă a regimului politic, îmbracă forme particulare de acțiune cuprinse în gama largă a manifestărilor politice ale societății capitaliste, de la regimurile politice democratic-burgheze până la regimurile autoritare și fasciste. Modalitatea transformărilor sociale, expresie obiectivă a mutațiilor contemporane pe care le angajează societatea capitalistă în epoca contemporană, exclude determinări liniare, rigide în viața socială și cu atât mai puțin în interpretarea acestui raport dintre politic și structură politică. Rețeaua de interese politice ale burgheziei se impune ca dominantă în viața politică a societății capitaliste contemporane prin căutările burgheziei de a găsi „soluții” care să însemne în fapt frînarea mersului obiectiv al transformărilor sociale, menținerea sa în postura de clasă dominantă a societății, stabilitatea regimului său politic.

Burghezia își organizează regimul său politic pe fondul necesităților determinate de structura politică a societății capitaliste, al modificărilor survenite în structura interioară a fenomenului politic în condițiile crizei generale a societății capitaliste, a caracteristicilor procesului istoric și al perioadei istorice contemporane. Mutațiile societății capitaliste, ca sistem social global, se manifestă și în conduita fenomenului politic. În raporturile sale complexe cu celelalte componente ale vieții sociale, fenomenul politic, **formă de conducere organizată a dominației societății de către burghezie**, îi devin caracteristice fenomenele socializării activității productive și ale întregii activități umane. Caracteristic regimului politic burghez contemporan îi este în-

DUMITRU LEPĂDATU

(Continuare la pag. a IV-a)

tervenția monopolurilor în viața politică, în modul în care decizia politică devine tot mai privată, capătă ea însăși caracter de monopol. Această situație determină întregul comportament al regimului politic, complexitatea formelor de manifestare a acestuia. Datorită faptului că întreaga activitate umană devine tot mai socializată, socializare care depășește granițele naționale, asupra regimului politic dintr-o țară se răsfrâng condițiile generale politice ale burgheziei internaționale. Am putea spune că asistăm la o internaționalizare a sprijinului reciproc pe care burghezia și-l acordă în caz de necesitate, la o **integrare a acțiunii politice a unei clase**, a burgheziei, la nivelul sistemului mondial capitalist, pentru menținerea poziției sale dominante.

Dacă regimurile politice burgheze reflectă schimbările survenite la scară internațională, în același timp ele exprimă dominația burgheziei prin utilizarea pirghiilor politice interne determinate, mai ales, de existența capitalismului monopolist de stat, a forței unite a raportului dintre economic și politic. Capacitatea statului burghez de a-și crea pirghii noi de susținere pe fondul revoluției tehnico-științifice angajează modificări de ordin politic puse în slujba stabilității — evident relative — a regimului politic burghez. Astfel utilizarea forței perfecționate de propagandă poate influența conștiința politică a diverselor grupuri sociale, sau să determine conduite politice false sau contradictorii față de condiția de clasă a diversilor componenți ai claselor sociale.

Creșterea rolului statului și a deciziei cu caracter tot mai limitat se evidențiază și în creșterea rolului puterii executive în dauna celei legislative, fenomen caracteristic mai ales restrîngerii democrației. În sprijinirea politicii statului capitalist contemporan sînt chemate azi, în unele țări, grupuri extremiste, iar altele asistăm la o recrudescență a organizațiilor și acțiunilor fasciste, sub forma așa-numitului neofascism.

Regimul politic burghez contemporan are o structură complexă care cuprinde și activitatea multiplă, practică și teoretică a grupurilor ce prin natura acțiunii lor politice se opun în cadru organizat sau neorganizat dominației burgheziei monopoliste. Existența acestei acțiuni politice creează o relație profund contradictorie în cadrul regimului politic burghez, determină confruntări politice ample în care

partidele clasei muncitoare exercită o influență tot mai mare asupra evoluției politice a societății contemporane.

Politica partidelor comuniste din țările capitaliste înseamnă răspunsuri necesare pentru fenomenele concret-istorice ale fiecărei țări în parte și ale condițiilor epocii contemporane în ansamblul său. Ea pornește de la premisele obiective și subiective proprii regimului politic al burgheziei, pentru îndeplinirea sarcinii istorice a transformării condițiilor politice a societății capitaliste. Exercițarea acestei funcții politice de conducere de către partidele comuniste și muncitorești depinde de condițiile existenței regimului politic al burgheziei. Aceasta este o trăsătură principială, generală, a activității politice a partidelor clasei muncitoare în general, indiferent de condițiile politice de acțiune. Tovarășul Nicolae Ceaușescu exprima cu clari-

tate această idee: „Intr-adevăr eficiența oricărui act de conducere este determinată de măsura în care el răspunde unor necesități reale, oferă soluții stringente cerute de viață, acționează asupra factorilor care condiționează mersul înainte”.

Alienarea politică este expresia funcționării regimului politic, existența unui tip de relație socială care impune societății interesele limitative ale unui singur grup social. Alienarea politică constituie tocmai această funcționare aberantă a regimului politic, care nu realizează interesele generale ale societății, în care membrii societății sînt conduși de acțiuni politice ce nu le slujesc interesele.

Nu numai revoluția socialistă poate elimina un asemenea fenomen, alienarea politică. Revoluția socialistă generează astfel o nouă epocă istorică în care mișcarea fenomenului politic suferă transformări radicale,

„Înălțimi“ ale industriei noastre socialiste

Cinci elevi premiați, despre semnificația unui concurs

De cite ori mă întâlnesc cu liceeni în discuții deschise, în care fermitatea începutului de maturitate se împletește cu timiditatea adolescentină, rămân cu satisfacția unei împliniri. Știu și eu, știu și interlocutorii mei că adevărul implică sinceritate și seriozitate. Mai ales când domeniul abordat este cel al unei științe care explică legile dezvoltării societății din punct de vedere economic, cum s-a întâmplat în convorbirea de acum câteva zile.

Cei cinci tineri între 16 și 17 ani au fost rugați să vorbească despre succesul lor la concursul de economie politică (fazele pe școală și pe municipiul București), despre bucuria lor de a se număra printre cei mai bine pregătiți elevi la această disciplină, să împărtășească impresiile în legătură cu modul de organizare și de desfășurare a concursului. Diplomele obținute (premiul I și II) le oferă posibilitatea de a participa în tabăra de la Cimpulung, județul Argeș, unde se vor întâlni pentru o nouă confruntare loială cu colegii de-ai lor în faza finală a aceleiași competiții.

Rep. : Care este semnificația acestui concurs, pe care l-ați parcurs în primele două faze, pentru dumneavoastră ca elevi și ca premiați ?

Valentin Iacob, anul III A, Liceul „Dr. Petru Groza” : Orice succes te stimulează, te încântă. Mulțumirea mea a fost cu atât mai mare, cu cât, mărturisesc, premiul a fost oarecum o surpriză.

Rep. : Nu te așteptai la o astfel de recompensă ?

Florin Cazan, anul III A, Liceul „Dr. Petru Groza” : Foarte mulți elevi din clasa noastră ar fi putut concura cu aceleași șanse. Din cei 6 participanți la faza a doua, trei am luat premiu. Valentin Iacob, premiul I, eu și Adrian Ștefănescu, premiul II. Să nu credeți că formulăm un omagiu de circumstanță tovarășei profesoare Maria Bucur, sau că ne lăudăm. Aceasta este realitatea.

Rep. : Înseamnă că v-ați prezentat foarte bine pregătiți.

Valentin Iacob : Este primul concurs cu conținut deosebit de cele de până acum. Eram obișnuiți cu olimpiadele de matematică, fizică, deci cu științele exacte. La economie politică se operează mult cu noțiuni concrete, legate indisolubil de practica vieții. Iar noi, până în anul școlar care a trecut, aveam cunoștințe foarte generale, vag conturate, despre acest obiect. Deci pregătirea era o consecință firească a dorinței de cunoaștere. Citind ziare și reviste mă întâlneam cu noțiuni pe care nu le înțelegeam : de pildă, „diviziunea internațională a muncii”. Acum

toate acestea sînt lucruri bine înșușite.

Roxana Dumitrescu, anul II D, Liceul „C. A. Rosetti” : Ar fi greșit totuși să afirmăm că această știință a fost pentru noi un „teren necunoscut”. Este adevărat, însă, că studiul temeinic ne-a dezvăluit laturile particulare ale vieții privity în complexitatea ei de fenomen social-politic. Dacă azi pot spune că am îndrăgit economia politică — motivul principal al participării mele la concurs — aceasta se datorește, neîndoielnic, și faptului că am fost ajutați cu răbdare de tovarășa profesoară Maria Bulz să depășim problemele care ni se păreau la început impenetrabile și, mai ales, să încercăm să învingem singuri obstacolele din calea căutărilor noastre.

Rep. : Și concursul a fost un astfel de obstacol învins.

Roxana Dumitrescu : În general cînd te prezinți la un concurs de acest gen te îndrepti spre materia care te interesează în mod deosebit. Încercîndu-ți forțele, îți dai seama ce ai putut realiza într-un an.

Silvia Moroianu, anul III F, Liceul economic nr. 3 : Într-adevăr, elevii preocupați de un anumit obiect sînt entuziasmați de organizarea acestor concursuri. Spiritul de emulație, determinat de ele, are efecte pozitive neașteptate. Pregătirea pentru concurs este și impuls pentru păstrarea ritmului. De fapt, nu premiul în sine este țelul principal al concursului. Pentru tine, pentru ceilalți ai nevoie de această recunoaștere oficială a efortului depus, dar important este spiritul

de competiție. dorința de a demonstra că știi, deci faptul că poți să-ți afirmi competența. Cîștigi încredere în tine, vrei să o transmiți și celor din jurul tău, vrei să o păstrezi.

Florin Cazan : Da, este vorba de un dublu stimulent : moral, și în pregătirea profesională.

Roxana Dumitrescu : Deși mai sînt doi ani pînă atunci, în mare măsură concursul ne familiarizează cu atmosfera examenelor care ne așteaptă după absolvire. Eu aș dori să urmez A.S.E.-ul, deci vă dați seama cit de importantă este pentru mine însușirea adecvată a noțiunilor de economie politică.

Silvia Moroianu : Pentru profi-lul liceului nostru, economia politică este un obiect de cultură generală. Or, intenționînd să devin studentă la A.S.E., ca și colega mea, trebuie să-mi continui studiul în această direcție, să-mi suplimentez cunoștințele. Concursul a fost un prim mobil.

Valentin Iacob : Succesul obținut m-a pus pe gînduri în privința ulterioarei specializări. Pînă acum doream să dau examen de admitere la Facultatea de automatică. Perspectivele pe care mi le-a deschis aprofundarea economiei politice s-ar putea să-mi schimbe orientarea spre sociologie.

Rep. : Deci, acum vă puteți considera destul de bine documentați. Întrebările s-au clarificat în foarte mare măsură.

Roxana Dumitrescu : Am fost antrenați într-o pasionantă muncă de colaborare în care ne-a revenit din ce în ce mai multă responsabilitate, dezvoltîndu-ni-se pe această cale, nu numai puterea de înțelegere ci și posibilitatea de a corela elementele de teorie cu cele concrete ale vieții economice, politice, sociale din țara noastră.

Valentin Iacob : Economia politică ne-a ascuțit simțul practic, nu în sensul negustoresc, ci științific al cuvîntului.

Rep. : Ați putea considera această întrecere — cu toate fazele ei — și o treaptă de cristalizare a unor probleme de conștiință ?

Roxana Dumitrescu : Înțelegînd ceea ce învăț, îmi formez convingeri. Astfel, economia politică a contribuit la educarea laturii politice a conștiinței mele.

Adrian Ștefănescu, anul III A, Liceul „Dr. Petru Groza” : Fenomenele economice ne ajută să înțelegem orientarea nouă din etapa actuală în activitatea social-politică a patriei noastre. Ca viitori specialiști, nu ne va fi greu să introducem și să preven-

VALERIA BACIU

(Continuare în pag. a VI-a)

lui de învățămînt: conținut, metode, mijloace, organizare, relația profesor-elev, cadre didactice etc.

Realizarea sarcinilor școlii, riguros prezentate de tovarășul

Nicolae Ceaușescu, necesită o cooperare din partea tuturor factorilor de răspundere pe care inspectoratele școlare, printr-o muncă bine organizată, o poate realiza.

Prof. univ. dr. GEORGE VĂIDEANU
directorul Institutului de cercetări
pedagogice

„Calitatea, obiectiv prioritar“

Dincolo de formulările lapidare, specifice unor acte normative de partid, cititorul atent descoperă cu satisfacție, în cuvîntarea secretarului general al partidului nostru, un program cuprinzător, înțelept și realist de adaptare a învățămîntului la imperatiile în continuă ascendență ale prezentului și ale viitorului.

În toate țările dezvoltate și în curs de dezvoltare, problemele calității învățămîntului trec pe primul plan. Există o legătură directă și din ce în ce mai frecvent evidențiată între calitatea învățămîntului, calitatea formației profesionale și morale ale omului și calitatea activității umane, indiferent de domeniul în care se efectuează. Prin calitatea sa și, deci, prin rezultatele sale, educația a devenit una dintre cele mai sigure și mai eficiente modalități de sporire a productivității muncii, de îmbogățire a societății și de perfecționare a vieții moral-sociale.

Putem considera că prin profunzimea analizelor realizate și prin anvergura transformărilor preconizate, ca și prin abordarea unitară a tuturor subsistemelor și a întregii problematice, Plenara din 18-19 iunie a deschis cu hotărîre lupta pentru calitatea învățămîntului. Ar fi suficient să corelăm câteva teze enunțate în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu și să gîndim la semnificația lor socială și pedagogică pentru a pune în lumină liniile unui amplu program de perfecționare a învățămîntului românesc.

„Trebuie să considerăm grădinița ca o parte a învățămîntului, pregătitoare — dacă vreți — dar ca o parte a învățămîntului (...) Trebuie părăsită vechea mentalitate și vechea situație de a pierde pe drum circa 10 la sută din copii (...) Să aducem serioase îmbunătățiri metodelor și formelor de predare în învățămîntul nostru de toate gradele (...)

Prof. VICA PANȚIRU
președintele Comitetului din învățămîntul
de cultură generală din municipiul Iași

„Școlarizarea întregului efectiv“

Am urmărit cu vie emoție lucrările recentei plenare a C.C. al P.C.R., care a venit în întîmpinarea aspirațiilor întregului corp didactic

Foto: Prof. V. BOGDANEȚ

și tuturor tinerilor țării noastre. Se poate afirma cu toată certitudinea că stabilirea de către plenară a trecerii hotărîte la generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani, astfel încît acesta să ofere tinerilor cunoștințe culturale și științifice la nivelul primilor doi ani de liceu, va crea condiții pentru ca întreaga generație pînă la vîrsta de 16 ani să fie cuprinsă într-un învățămînt obligatoriu și unitar. Prin aceasta se facilitează integrarea elevilor în activitatea profesională, creîndu-se baza pentru a realiza, în perspectivă, învățămîntul liceal obligatoriu.

Cum vor acționa cadrele didactice, educatorii de toate nivelele pentru a împlini aceste importante sarcini trasate de către conducerea superioară de partid și personal de către tovarășul Nicolae Ceaușescu? Conștienți că școlii îi revine un rol de prim rang în formarea și perfecționarea cadrelor necesare economiei noastre în plină dezvoltare, a științei, culturii, tuturor domeniilor de activitate socială, dascălii își vor mobiliza toate forțele pentru a fi capabili să răspundă acestor cerințe. Se cer mai multă hotărîre, dăruire și mai ales inițiativă, creativitate.

Pentru a cuprinde toți elevii în învățămîntul obligatoriu, „a produce“, fără rebuturi sociale, școala, cadrele didactice, vor trebui să găsească forme mai adecvate, să creeze altele

noi. Cu elevii mai slabi ar fi bine să lucrăm în grupe separate fără însă a-i rupe de colectiv sau a-i complexa. Ne putem folosi pentru acest scop de cabinete și cercurile de specialitate. În cadrul lor putem organiza ședințe de lucru la care să atragem școlarii cu dificultăți, la început ca simpli auditori, apoi, după două-trei ședințe, cînd vom constata că interesul lor a fost stîrnit, îi vom trata la fel cu ceilalți. Consider că este o metodă bună. Putem crea și grupe sau ani de recuperare. Numai în cazurile cu totul ieșite din comun să-i îndrumăm pe tineri la școlile speciale.

IZSAK FRANCISC
inspector general al Inspectoratului
școlar al județului Covasna

„Premisă pentru a se afirma în mod egal“

Alături de toți colegii mei, am citit cu un deosebit interes cuprinzătoarea cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului. Consider că aprecierile și concluziile conținute în această cuvîntare au o mare valoare teoretică și practică pentru ridicarea la un nivel mai înalt a școlii noastre, pentru munca noastră de zi cu zi.

Forumul înalt al partidului nostru, dezbătînd larg aspectele esențiale ale dezvoltării învățămîntului din patria noastră, s-a ocupat — ca și în multe alte prilejuri — și de învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare din țara noastră. Pe bună dreptate s-a subliniat justetea politicii naționale a partidului în acest domeniu. Avem asigurate toate condițiile ca fiii naționalităților conlocuitoare să învețe în limba proprie. În același timp, sintem conștienți de importanța însușirii limbii române de către toți tinerii maghiari din țara noastră, premisă esențială pentru a se afirma în mod egal în toate sectoarele de activitate. Tocmai în acest sens, ne

Toate școlile ar fi de dorit să aibă o strictă evidență a elevilor care au depășit vîrsta școlară, pentru a-i îndruma spre producție (să urmeze concomitent și cursurile la seral sau fără frecvență), iar cadrele didactice să fie repartizate pentru a-i ajuta să termine ciclul de învățămînt.

În legătură cu programele de învățămînt, sînt de părere ca la matematică să se perfecționeze predarea teoriei mulțimilor, începînd cu clasa a V-a. Este necesar să dăm elevilor mai multe probleme cu caracter practic, care să se justifice și să se verifice în practica tehnico-productivă.

propunem să îmbunătățim substanțial predarea limbii române în școlile din județul nostru, începînd de la grădinițe. O preocupare permanentă va fi îmbunătățirea lecțiilor, accentul punîndu-se pe însușirea practică a limbii. Vom organiza cursuri de limba română pentru educatoarele și învățătorii, precum și pentru profesorii care predau istoria și geografia patriei. Vom extinde și mai mult organizarea unor acțiuni extrașcolare comune, cu participarea elevilor români și maghiari, vom înființa în fiecare școală cercuri de limba română pentru elevi, vom dezvolta în continuare legăturile frățesti cu școlile din alte județe.

Sîntem convinși că preocupările și eforturile noastre vor contribui la însușirea temeinică a limbii române de către toți copiii din școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din județul nostru, creîndu-se astfel premisele necesare ca ei să se pregătească în condițiile egale cu colegii lor români pentru munca productivă, utilă societății patriei noastre socialiste.

Prof. ARON SABĂU,
director adjunct la Școala generală
nr. 25 — Oradea

„Aport creator la fiecare lecție“

Ca om al școlii, ca reprezentant al unui colectiv de muncă harnic și priceput, cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu și măsurile adoptate de plenara din 18-19 iunie 1973, ne-au însuflețit pe mine și pe colegii mei, o dată mai mult, în modul nostru de a gîndi și acționa, în felul în care dorim să transpunem în practică indicațiile conducerii de partid și de stat privind creșterea calitativă a învățămîntului din țara noastră, în deplină concordanță cu dezvoltarea economico-socială a României socialiste.

Cuprinderea în școala generală de 10 ani, obligatorie, a întregului nostru tineret va contribui, fără îndoială, la ridicarea nivelului de cultură și civilizație al națiunii noastre.

Pentru aceasta, noi, oamenii școlii, n-avem dreptul să uităm nici o clipă că „obiectul“ nostru de lucru este elementul uman. Oricît de moderne ar fi metodele de predare utilizate la clasă, oricîte laboratoare, cabinete și ateliere am înființat, fără pasiune din partea profesorului, fără aportul lui creator la fiecare lecție, roadele culuse nu

vor fi cele așteptate. Învățămîntul — orice s-ar spune — este un act de creație care depinde de măiestria dascălului. Lecțiile-sablon sînt neatractive pentru elev. Ele atestă comoditate, sau — de ce nu? — incompetență și trebuie combătute cu hotărîre. Măiestria profesorului se vede în potențialul lui creator, în noutatea cu care vine la fiecare oră de curs, cînd predă noi cunoștințe. Dar nu noutate de dragul noutății și nu creație de dragul creației, ci totul decurgînd firesc, în așa fel, încît drumul spre cunoaștere al elevului să fie cel mai scurt și mai fără obstacole.

La aceasta se poate ajunge numai printr-o pregătire temeinică, prin informare la zi și printr-o continuă perfecționare. La școala unde lucrez, din a cărei conducere fac parte, aceste deziderate stau permanent în atenția noastră. Perfecționarea învățămîntului românesc, înscrierea sa pe o linie mereu ascendentă — cum s-a subliniat în plenară — trebuie să înceapă cu reevaluarea contribuției proprii a fiecărui cadru didactic.

PENTRU DEZVOLTAREA
ȘI PERFECTIONAREA
ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ÎN ROMÂNIA

Tribuna „Tribunei”

Din nou despre gradul didactic

În numărul 100 al revistei a apărut — la rubrica Tribuna „Tribunei” — articolul: „Lucrări originale pentru susținerea examenului de gradul II”, al prof. Valeriu Sandovici. În acest sens, vrem să discutăm și noi problema supusă dezbaterii. Credem, cu toată fermitatea, că actualul sistem (bilete cu subiecte din întreaga materie a celor 5 ani de studii — din specialitate —, plus materia de metodică, pedagogie și din „Probleme ale construcției socialiste”) este cel mai potrivit. Profesorii care se prezintă la gradul II (vorbesc de colegii care predau româna) vin de la diferite școli: de la școlile generale — unde se face gramatică multă, dar o literatură la nivelul acestor elevi —, de la liceele de cultură generală, liceele de specialitate etc. Programele acestor școli diferă mult. Cea a liceelor de specialitate, de pildă, se deosebește atât de cea a școlilor generale, cât și de cea a liceelor de cultură generală. Deci, este imperios necesar ca profesorilor să li se ceară să posede perfect întreaga materie de limbă și literatură, să fie apti în orice clipă să predea la școli de orice grad. Or, gradul II este o ocazie excepțională și ea nu „șablonizează” candidații, ci le conferă capacitatea mai sus-amintită.

Cum poate fi stimulată creativitatea cînd colegul nostru V. Sandovici propune pentru grad o lucrare privind folclorul local (a uitat că ministerul recomandă o lucrare originală la gradul II, dar cu conținut metodic și de specialitate)? Consider că valorile practice se promovează excelent prin sistemul actual (al biletelor), deoarece acest procedeu dă posibilitatea unui colocviu unde candidatul (în afară de cunoștințele stricte pe care trebuie să le dovedească) i se cer de către comisie și aprecieri personale, metode, procedee folosite în practica școlară. Așa și numai așa vom fi pregătiți la un înalt nivel și nu vom mai avea nefericita ocazie să constatăm că unor colegi încă nu le este clară diateza reflexivă, nici problema locuțiunilor, nici cum se scrie „să fii”.

Prof. TRAIAN MARZA
Sighișoara

Mai multă atenție ocrotirii naturii!

Protecția mediului înconjurător are o importanță vitală pentru omenire. Tocmai de aceea, legea adoptată la noi recent, prin care se pun sub ocrotire flora și fauna țării și prin care aerul și apele sînt ferite de poluare, presupune o contribuție activă din partea fiecărui cetățean la respectarea prevederilor ei. Nu trebuie să fii neapărat biolog ca să participi la protecția mediului din jurul tău. Dar dacă ești profesor, de îndiferent de specialitate, ai datoria patriotică de a însuși elevilor tăi dragostea de natură și de menținerea echilibrului ei biologic. Metodele prin care se atinge acest scop sînt multiple și variate. Pe primul plan, însă, stau, desigur, ieșirile pe teren, muncă de cercetare cu elevii, colectarea de plante, de insecte, roci etc.

O deplasare a mea cu elevii mîlui I, de pildă, la Grădina botanică, după lecția privind filogenia plantelor, le-a oferit acestora prilejul să vadă pe viu clasificarea plantelor după schema regnului vegetal Busch. Elevii au făcut cunoștință (unii pentru prima oară) cu plantele ornamentale, care înfrumusează și purifică mediul, cu plantele medicinale, cu flora mai rară a țării, cu plantele exotice, de seră etc. Cu altă ocazie,

am vizitat pădurea de la Călugăreni, unde predomină stejarul. Vizita a avut un dublu caracter: istoric și geografic-botanic. Cei 29 de elevi din anul I A, care au participat la această documentare pe teren, au colectat un număr mare de plante acvatice și de mlaștină, foi și crengule de diferite specii de foioase etc. Uscuția cu pădurarul a fost deosebit de fructuoasă: acesta le-a făcut cunoscute atribuțiile ce îi revin pentru ocrotirea pădurii și pentru respectarea legilor în vigoare. S-a desprins de aici grija deosebită acordată pentru creșterea condițiilor optime de creștere a fiecărei specii de arbore.

În alte excursii am făcut studii asupra comportamentului și felului de viață al animalelor sălbatice, asupra menținerii echilibrului biologic etc. Desigur, nu ne vom opri aci. Proiectele noastre pentru vacanță și pentru viitorul an școlar sînt vaste. Dragostea pentru natură și pentru ocrotirea ei cer eforturi mari. Dar și satisfacțiile vor fi, fără îndoială, pe măsura acestor eforturi.

Prof. MARIA IONESCU
Liceul „Alex. Sahia”,
București

O arhivă școlară centenară

Prof. George I. Deca, de la Școala generală Boldești de Jos, județul Neamț, ne scrie: „Stăpînit de gîndul de a cerceta trecutul școlii generale în care îmi desfășor activitatea didactică de aproape 12 ani, scotocind prin dulapuri cu arhivă veche am dat de urma unui tom de dosare, îngrijit impachetat și sigilat datînd nici mai mult, nici mai puțin din perioada anilor 1859—1864”. „Cu sfiala și curiozitatea unui copil”, cum se autocaracterizează, corespondentul nostru a avut bucuria ca în dosarul nr. 1 din anul 1859 să descopere în primul rînd imborderat, datînd din luna decembrie, ziua 23, semnătura primului învățător al satului, C. Conta, care se adresează Ministrului de culte cu rugămintea de a „trimite încă un număr de abecedare precum și de a i se regula salariul cuvenit”. Corespondentul nostru se întreabă dacă nu cumva inimosul dascăl ar putea fi tatăl filozofului român Vasile Conta.

După ce mai inserează alte acte, în finalul corespondenței, profesorul George I. Deca se adresează redacției noastre cu rugămintea: „Să mă ajute, facilitîndu-mi posibilitățile constituirii unei comisii alcătuite din cadre didactice zeloase care să cerceteze trecutul acestei școli, iar cei în drept să încuviințeze — cel puțin în 1974 — sărbătorirea centenarului școlii”.

Referitor la această rugămintă, redacția noastră comunică profesorului George I. Deca următoarele: „Tovarășul Octavian Ionescu, cercetător științific în domeniul pedagogiei și învățămîntului de la Institutul de științe pedagogice din București (Str. Sf. Apostoli nr. 14, sectorul 6), a acceptat bucuros invitația noastră de a colabora cu dumneavoastră pentru valorificarea acestor documente de arhivă. Vă rugăm să stabiliți o legătură directă.”

Pionierii sanitari

Învățătorul Husar Emil, de la Casa pionierilor din Reghin, ne informează despre una din inițiativele Consiliului organizației pionierilor din școlile orașului Reghin privind intensificarea educației sanitare a pionierilor. „În majoritatea școlilor — scrie domnia-sa — au fost organizate pe clase ore de dirigenție avînd diferite teme de educație sanitară”. La ace-

ste acțiuni un rol eficient au avut instructorii de unități de pionieri și directorii de școli, care au luat măsuri pentru îmbunătățirea activității de educație sanitară a elevilor lor, antrenînd dirigenții, medicii pediatri și cadrele sanitare medii. Pentru a finaliza activitatea cercurilor pionierilor sanitari, „Consiliul orașenesc al organizației pionierilor a organizat recent (29 mai 1973) un reușit concurs intitulat „Sanitarii pricepuți” la care au participat echipe reprezentative formate din cîte 5 pionieri sanitari din toate cele 6 unități școlare cu clasele I—VIII din oraș. Echipele cîștigătoare le-au fost înmîinate diplome din partea Consiliului orașenesc al organizației pionierilor și premii constînd în jocuri distractive din partea Casei pionierilor”.

Inspecția specială

Numărul mare de inspecții speciale ce se efectuează cu ocazia acordării gradelor didactice a făcut necesar ca pe lângă colectivul de inspectori să fie antrenate multe cadre didactice cu experiență, astfel că cea mai mare parte din aceste inspecții nu le conduc inspectori, ci cadrele de la catedră, antrenate în această activitate.

Este lesne de înțeles că cel ce inspectează nu poate să-și formeze o convingere fermă asupra activității celui inspectat în numai o zi-două, dacă nu ia legătura cu toți factorii de răspundere din școală. De obicei, știm cum se procedează: se asistă la 3—4 ore de curs (împreună sau nu cu directorul școlii), se discută cu secretarul organizației de partid și responsabilul grupei sindicale cîteva minute pe coridor, sau într-un colț

de cancelarie (asta cînd se discută) și i se face o analiză amănunțită de 2—3 ore, la care participă, de regula, și directorul școlii, care de cele mai multe ori nu e de specialitatea celui inspectat.

Nu e cazul să reamintesc în acest articol rolul organizațiilor de partid, de tineret, sindicale și de pionieri din școli, precum și rolul catedrelor sau al comisiilor metodice și consiliilor profesionale. Reamintesc însă că toți cei ce conduc aceste organizații sau organisme de specialitate au și trebuie să aibă un cuvînt hotărîtor de spus în aprecierea activității celui inspectat.

Propun ca la activitățile ce le conduce cel inspectat să participe în mod obligatoriu directorul școlii și șeful catedrei sau unul dintre specialiștii recomandați de director și în mod facultativ secretarul organizației de partid, secretarul organizației U.T.C. — cadre, responsabilul grupei sindicale și comandantul-instructor pe unitatea de pionieri. La analiza muncii celui inspectat să participe însă toți cei sus-menționați, care trebuie să-și spună părerea în cadrul analizei și chiar să facă propuneri de calificative pentru munca celui inspectat în prezența acestuia. Abia după ce-i ascultă pe toți, cel ce conduce inspecția poate delibera în voie avînd toate datele problemei. În acest sens un cuvînt de spus trebuie să-l aibă colectivul din care face parte cel inspectat și reprezentanții lui cei mai autorizați.

După inspecție, în primul consiliu profesoral, sau într-o adunare sindicală, să fie prezentate concluziile inspecției.

De regulă, toți colegii se pregătesc temeinic pentru inspecțiile speciale. Unii se pregătesc 2—3 ani la rînd. De ce atunci eu, colegul lor, să fiu obligat să le caracterizez activitatea de ani în numai două-trei minute într-un colț de cancelarie sau pe coridorul școlii, grăbindu-mă să nu întîrzii la oră?

Prof. MIHAI GURGESCUI,
Tirgoviste

Pagină realizată de
D. RACHICI

„În natură, după natură”

Foto: Prof. V. Bogdăneș

Atent, cu adâncă înțelegere

Copii fumători? ● O petrecere și un diriginte surprins

După cum precizează și regulamentele școlare, dirigințele este conducătorul și organizatorul în desfășurării activității de educație din clasa de care răspunde. După mine, aceasta înseamnă, în modul cel mai direct, că dirigințele are calitatea de a îndruma și activitatea celorlalți profesori de la clasă, în funcție de sarcinile și obiectivele educaționale ce și le-a stabilit. Această îndrumare și colaborare se reduce în unele școli la informarea reciprocă, dirigințele comunicând profesorilor situația și problemele deosebite ale unor elevi și aflând, la rândul său, cum se manifestă clasa la lecții. Cred însă că acest sistem de colaborare nu e suficient.

Important e, în primul rând, ca dirigințele să asigure contribuția tuturor profesorilor clasei la realizarea obiectivelor muncii de educație, atât prin lecțiile ce le susțin, cât și prin alte activități. Aici, discuțiile cu mare periodicitate, consultările reciproce în vederea unor măsuri comune, care să se aplice prin grija tuturor celor ce lucrează cu colectivul clasei sînt mijloace de muncă absolut necesare. Spre exemplu cunoștind că unii elevi din clasă fumează, dirigințele poate organiza, împreună cu profesorul de anatomie, ca, la aceste ore, să se insiste asupra caracterului nociv al acestei practici, exemplificându-se chiar cu ceea ce oferă concret acel colectiv. De asemenea, dacă un elev manifestă o timiditate excesivă, simțindu-se izolat în colectiv și neînfrățind aproape să răspundă la întrebările profesorilor (am avut un asemenea caz în liceu), dirigințele împreună cu colegii săi îl poate ajuta să iasă din impas. În cazul nostru, el a sugerat familiei să-l dea pe copil, cel puțin pentru o perioadă, la internat. În același timp, a discutat cu profesorii clasei ca, atât la lecții cât și la internat, fiind sint de serviciu, să caute prilejuri pentru a-l antrena în discuții și a-l determina să se exteriorizeze. Rezultatul a fost că s-a putut de bun. Sau: La un anumit obiect, se crea, aparent fără motive reale, o atmosferă apăsătoare, încordată, însoțită de o inhibare excesivă a elevilor. Discuția dintre diriginți și elevi, dintre diriginți și profesorul respectiv a relevat motivele acestei stări. Împreună, cei doi pedagogi au găsit și căile de remediere a ei.

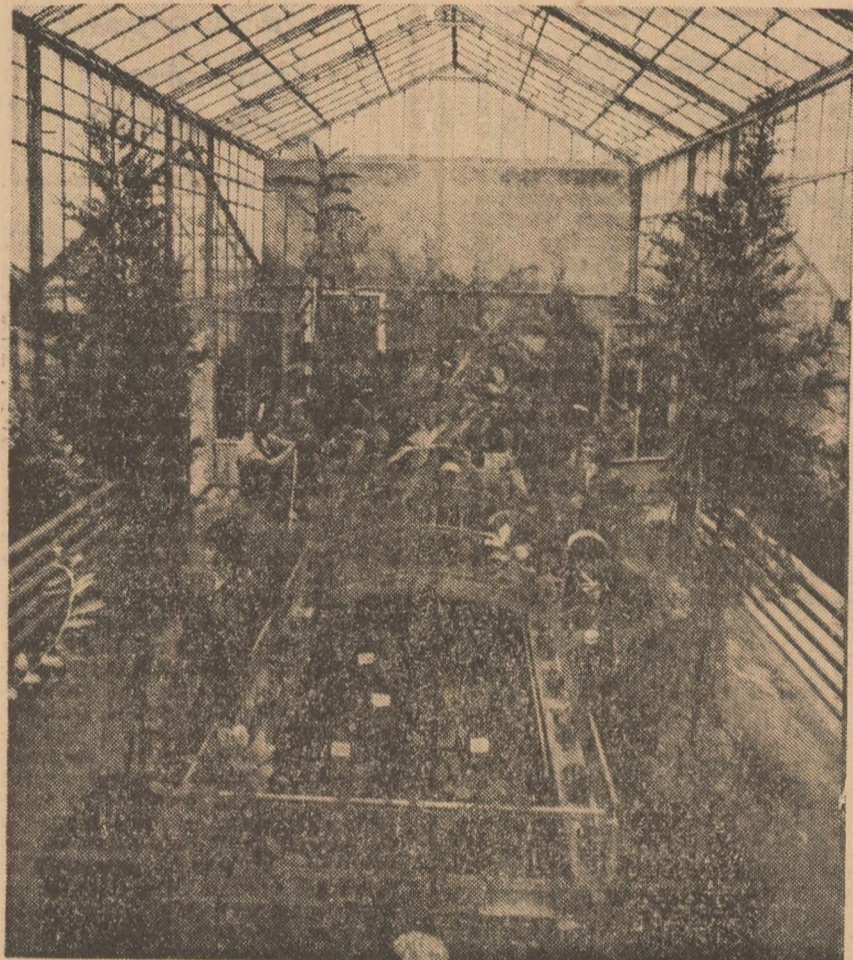
Foarte multă abilitate îi cere dirigințelui activitatea extrașcolară a elevilor, mai precis modul cum trebuie să-i îndrumă pentru găsirea celor mai potrivite și mai eficiente forme de organizare a ei. Așa cum am avut prilejul să constatăm fiecare, elevii se pot organiza și singuri, dar nu întotdeauna o fac în sensul pe care-l dorim noi. O serată literară sau o reuniune tematică, o acțiune de muncă patriotică sau o întrecere sportivă își ating scopul în măsura în care elevii cunosc ce conținut trebuie să i se imprime acțiunii respective. Așa încît ei trebuie ajutați să „vadă” acest conținut, spre ce obiective țintește el și să selecteze judicios materialele și formele de prezentare. Foarte dăunătoare este aici tutela exagerată, cînd elevii sînt minuiți ca niște marionete, devenind simple și docile instrumente de lucru în mina educatoarei. E foarte important să știm ce și cît sugerăm, ce îndrumăm și cum controlăm pentru ca elevii să nu se simtă încătușați, dirijați. Să-i obișnuim să ne cerem concursul și în același timp să-și manifeste și personalitatea proprie în ceea ce

fac. Am putea oferi, în acest sens, exemplul unei excursii organizate cu o clasă din școala noastră. Itinerarul s-a ales printr-o discuție în cadrul colectivului clasei, după care s-au stabilit grupe de elevi care să răspundă de programul fiecărei zile. De asemenea, dirigințele a indicat elevilor ce materiale să studieze pentru a se informa asupra obiectivelor ce urmau a fi vizitate. Rezultatul a fost o excursie cu valențe educative deosebite, în același timp plăcută, în care nici o zi nu semăna cu celelalte.

Pentru a nu fi depășit de fapte, ceea ce ar fi în detrimentul acțiunii educative, dirigințele este obligat să cunoască perfect relațiile din cadrul grupului, starea de spirit din clasă, manifestările ei și semnificația lor. Iată la ce ar putea duce necunoașterea pînă la nuanță a clasei sub acest aspect: O clasă a organizat la restaurant, într-un separeu, o petrecere în care băuturile au constituit cea mai de seamă consumație. Din discuțiile cu elevii a rezultat că astfel de petreceri, cu participare mai mult sau mai puțin numeroasă, s-au organizat nu numai o dată și nu numai în acest an școlar. Totuși, la analiza faptelor în consiliul profesoral, dirigințele (care conduce clasa de mai mulți ani) a afirmat că această „ieșire” constituie pentru el o surpriză, că n-a socotit colectivul respectiv predispus la asemenea manifestări. Surprinderea dirigințelui a rezultat, desigur, din necunoașterea colectivului de elevi în toate detaliile lui. Și cînd spun aceasta mă gîndesc nu numai la viața întregului colectiv, la semnificația faptelor mici sau mari din care se compune ea, ci și la indivizii care îl formează. Colectivul este alcătuit dintr-o multitudine de temperamente și individualități umane. De aceea, a-bordarea nediferențiată a unor fenomene în care se înscriu unii sau alții dintre elevi, constituie principala cauză a eșecului muncii unor diriginți. De exemplu, cîțiva elevi pot, la un moment dat, să nu învețe la nivelul maxim al cerințelor. Dar cauzele pentru care ei fac aceasta sînt diferite, iar modul de a-i ajuta trebuie adecvat cauzelor. Altfel putem comite erori ireparabile, ca în cazul pe care îl voi aminti mai jos. Un elev, fiindcă nu învață „la nivelul exigențelor” și nu participă activ la viața colectivului, era mereu criticat și apostrofat de către diriginție. Înainte ca anul școlar să se încheie, elevul a fost însă internat în spital, fiind grav bolnav (incurabil) pentru ca, în vacanță, să și moară. Dacă dirigințele ar fi cunoscut situația elevului, ar fi înțeles și de ce el nu depune efortul necesar la carte și ar fi știut măcar să-i ușureze suferința printr-o vorbă bună, un cuvînt de încurajare. În schimb o elevă dintr-o altă clasă era mereu elogiată de dirigințe pentru buna purtare, evidențiată la toate serbările de sfîrșit de an. Dacă însă dirigințele și-ar fi cunoscut eleva mai complex și mai profund, ar fi văzut că acea „bună purtare” nu era decît o perdea după care se ascundeau abateri foarte serioase de la morală.

Vreau să spun că activitatea de dirigințe este infinit de nuanțată și de complexă, putîndu-se cu greu încadra în „normative” și deloc în scheme. Succesul, care nici măcar nu e întotdeauna palpabil, se obține greu, prin efort și conștiință preocupată. De fapt, în munca dirigințelui nu există nici recreații, nici vacanțe și nici ore de relaxare.

Prof. GHEORGHE MOVILĂ
Liceul Comănești, jud. Bacău

Lecție practică în sera Grădinii botanice din Jibou, grădina căreia profesorul Vasile Pați și cîțiva colaboratori ai săi i-au conferit un pronunțat caracter didactic.

Meseriile satului

Cadrele didactice din școala noastră au înțeles că e necesar să depună eforturi deosebite pentru orientarea tinerilor spre profesiile legate de dezvoltarea satului, a comunei, a județului.

Pentru a da o bază științifică activității noastre în acest domeniu, am făcut mai întîi o analiză a forței de muncă calificată între 14—50 de ani, ocupată în activități neagricole, precum și a celei în perspectivă. Analiza ne-a demonstrat că, dacă s-au obținut rezultate bune în cuprinderea absolvenților în școli post-generale și ucenicia la locul de muncă, mai puțin s-a realizat în orientarea directă spre diferite profesii. Astfel, în satul nostru există la ora actuală 41 tractoriști, 42 mecanici, 30 timplari, 22 zidari, 20 croitori, 9 frizeri, 10 cizmari, 34 șoferi etc. Prin școlile profesionale și ucenicia la locul de muncă se mai pregătesc 14 zidari, 5 cizmari, 12 timplari, 2 electricieni, 2 instalatori, 1 forjor, 1 bobinator etc. Reiese că s-a lucrat deficitar în orientarea spre anumite profesii foarte necesare, că s-a mers în special spre unele meserii tradiționale: timplar, zidar, croitor.

Pentru a efectua o influență mai eficientă în orientarea școlară și profesională a elevilor, am hotărît să înființăm un cabinet dotat cu cele necesare acestei munci. În afară de mobilierul cu care a fost înzestrat — mese, scaune, etajere pentru cărți — cabinetul dispune de un aparat de proiecție, o bibliotecă cu literatură legală de orientarea școlară: îndrumătoare, monografii profesionale, programe pentru examenele de admitere, fotografii din diferite întreprinderi, albume, prospecte, scheme, grafice cum ar fi cele privind situația calificării forței de muncă în prezent și în perspectivă pentru comuna noastră, a necesarului ei de această forță, a meseriilor și școlilor spre care s-au îndreptat absolvenții clasei a VIII-a etc. Tot aici pot fi consultate de către cadrele didactice o serie de teste-

chestionare folosite de diriginți pentru cunoașterea elevilor și a opțiunilor lor, planuri ale orelor de diriginție, corespondențe cu părinții etc.

Cabinetul este condus efectiv de diriginții claselor a VIII-a și a IX-a. În cadrul lui au loc convorbiri cu părinții, convorbiri pe grupe de elevi care se îndreaptă spre aceeași meserie, testarea părinților și a elevilor privind alegerea profesiei, schimb de experiență între diriginții diferitelor clase, întîlniri cu muncitori, ingineri, conducători de întreprinderi și instituții.

În discuțiile ce se poartă la cabinetul de orientare școlară și profesională s-a arătat părinților și elevilor că dezvoltarea comunei prevede modernizarea agriculturii, creșterea sectorului zootehnic, înființarea unui complex de îngrășare a tineretului taurin, cu o capacitate de peste 4.500 de viței, ceea ce va crea necesitatea unor meserii ca: motopompist, mecanic agricol, contabil agricol, mulgător, viticultor, legumicultor. Ilustrațiile pe care le avem la îndemînă, colecțiile de ziare și documente ne-au ajutat să demonstrăm că județul nostru, fiind în plină dezvoltare industrială, are nevoie și de bobinatori, forjori, matrițari, instalatori, modelari etc. Schema cu rețeaua școlilor post-generale și profilele acestora au convins pe părinți că, pentru ca fiii lor să-și însușească aceste meserii, nu trebuie să se îndrepte spre alte părți ale țării, întrucît acest lucru se poate realiza prin școlile existente în județul nostru. Asemenea convorbiri pe baza unor rezultate concrete, oglindite și în materialul ilustrativ-sintetic despre care am vorbit au provocat vii discuții, întrebări, căutări de soluții. În urma lor, numărul elevilor care doresc să îmbrățișeze meseriile de care satul și județul au nevoie este din ce în ce mai mare.

**Prof. emerit
CONSTANTIN CIOPLEA**
Școala generală de 10 ani, Nușfalău,
Jud. Sălaj

ÎN SPRIJINUL PERFEȚIONĂRII MIJLOACELOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Mijloacele de învățămînt, ca mediator de realitate în activitatea de predare-învățare din cabinetul, laboratorul și atelierul școlar, ridică — prin creșterea continuă a nivelului lor tehnic — unele dintre cele mai acute probleme ale perfecționării formelor și metodelor de învățămînt, de la motivare științifică pe temeiurile studiului și teoriilor învățării și pînă la evaluarea riguroasă a aportului instructiv-educativ al fiecărui nou mijloc de învățămînt introdus în practica didactică. De asemenea, în condițiile promovării de către educatori a activității directe a elevului cu sursele de informare, verbalismul — atît de criticat — al profesorului, nu e necesar să fie înlocuit printr-un alt verbalism, mai subtil și mai rafinat al mijloacelor tehnice moderne de învățămînt.

Concursul anual, deschis de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, tuturor cadrelor didactice și tuturor celor care sînt interesați în realizarea de mijloace de învățămînt, constituie un bun îndemn la creație didactică autentică. Publicăm — alăturîndu-ne acestui îndemn — Regulamentul concursului.

REGULAMENT

privind organizarea concursului de mijloace de învățămînt

aprobat cu ordinul Ministerului Educației și Învățămîntului, nr. 3968/1973

Art. 1. — Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură organizează anual concurs de mijloace de învățămînt, avînd următoarele obiective :

- a) stimularea spiritului de creație al personalului didactic și al altor specialiști, în realizarea de noi mijloace de învățămînt și rezolvarea unor probleme tehnice ;
- b) îmbogățirea, diversificarea și modernizarea mijloacelor de învățămînt necesare instituțiilor de învățămînt ;
- c) perfecționarea mijloacelor de învățămînt existente, în vederea creșterii valorii lor pedagogice, tehnice și reducerii prețului de cost.

Art. 2. — La concurs pot participa : personal didactic, precum și muncitori, tehnicieni, ingineri din întreprinderi, artiști plastici, regizori și alte persoane. Participarea poate fi colectivă sau individuală.

Art. 3. — La concurs pot fi prezentate : aparate, dispozitive, instalații, truse pentru experiențe de laborator, aparate audio-vizuale, hărți, atlase, albume, scenarii de filme, diapozitive și diapositive, jocuri și jucării didactice, aparate pentru educație fizică etc. Se iau în considerație propunerile prezentate sub formă de prototipuri, machete sau proiecte, însoțite de documentația necesară din care să rezulte : piesele componente, modul de execuție și de asamblare, toleranțele admisibile, materialele din care se execută și consumul de materiale, schițe de execuție, prețul de cost aproximativ (prețul materialelor și al manoperei).

Art. 4. — Pot fi prezentate la concurs și propunerile privind perfecționarea unor mijloace de învățămînt existente, care să contribuie la creșterea valorii lor pedagogice, tehnice și la reducerea prețului de cost al mijloacelor respective.

Art. 5. — Pentru orientarea participanților la concurs, Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură publică anual în revista „Tribuna școlii” tematica

titlurilor scoase la concurs, precum și data organizării concursului.

Art. 6. — Cele mai bune lucrări prezentate la concurs vor fi premiate : prototipurile care intrunesc toate condițiile de a fi introduse în fabricație și sînt omologate vor fi plătite autorului de către întreprinderea producătoare, conform legislației în vigoare, privind invențiile, inovațiile și raționalizările (în cazul în care lucrările au fost înregistrate ca atare).

Art. 7. — Mijloacele de învățămînt prezentate la concurs trebuie să fie originale și să corespundă prevederilor programelor școlare în vigoare. Documentația prezentată de autori (în forma definitivă) trebuie să fie astfel concepută, încît să dea posibilitatea ca mijloacele de învățămînt premiate să poată fi confecționate cu materiale și utilaje existente în țară.

Art. 8. — Lucrarea pentru concurs se va depune pînă în ziua închiderii concursului, la registratura Oficiului central pentru mijloace de învățămînt, în str. Spiru Haret nr. 12 — București, sau se va trimite prin poștă într-un ambalaj sigilat, care va purta un motto. Odată cu obiectul (lucrarea) se va depune un plic sigilat, cuprînd următoarele date : numele și prenumele autorului, profesia, adresa, telefonul, instituția la care lucrează, titlul lucrării depuse la concurs și enumerarea pieselor respective.

Pentru identificarea obiectului (lucrării) și a autorului, pe plicul sigilat se va scrie același motto, ales de autor.

Materialele sosite prin poștă după data închiderii concursului se vor lua în considerare numai dacă poartă ștampila de primire a poștei cu o dată anterioară celei de închidere a concursului.

Art. 9. — Semnarea lucrării sau a documentației cu numele autorului are ca urmări scoaterea acestora din concurs.

Art. 10. — Aprecierea fiecărei lucrări prezentate la concurs, precum și propunerile de premiere se fac de către subcomisiile organizate de Ministerul Educației și Învățămîntului

și Comitetul Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură.

Din fiecare subcomisie fac parte : un cadru didactic sau specialist din învățămîntul superior, liceal și tehnic profesional, care este și președintele subcomisiei ; un reprezentant al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură ; un reprezentant al Oficiului central pentru mijloace de învățămînt, care este și secretarul subcomisiei ; un cadru didactic din învățămîntul preșcolar ; un cadru didactic din învățămîntul general obligatoriu ; un cadru didactic din învățămîntul liceal și tehnic profesional ; un specialist de la întreprinderea de profil.

Art. 11. — Atribuțiile subcomisiilor sînt următoarele :

- a) studiază materialele prezentate la concurs ;
- b) participă la experimentarea în școlile de profil a prototipurilor de mijloace de învățămînt asupra cărora comisia centrală a luat o asemenea hotărîre.
- c) întocmesc procesele-verbale care vor cuprinde : descrierea lucrării, motto-ul sub care s-a prezentat, observații detaliate asupra calității lucrării, propunerea motivată de premiere, de îmbunătățire a lucrării sau de respingere ;

Art. 12. — Lucrările subcomisiilor sînt coordonate și îndrumate de către o comisie centrală formată din : un reprezentant al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură ; un delegat al Oficiului central pentru mijloace de învățămînt, ca secretar al comisiei ; un specialist al Centrului de cercetare și perfecționare a personalului didactic din învățămîntul liceal și tehnic profesional ; un specialist al Institutului de științe pedagogice ; cite un specialist din direcțiile de profil din Ministerul Educației și Învățămîntului, în funcție

de natura lucrării ; un delegat al întreprinderii „Didactica”.

Art. 13. — Comisia centrală este numită din ordinul secretarului general al Ministerului Educației și Învățămîntului, cu avizul secretarului Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură. Unul din membrii comisiei va fi numit președinte.

Art. 14. — Atribuțiile comisiei centrale sînt : verifică propunerile de premiere ale subcomisiilor ; avizează și propune ordinea și mărimea premiilor parțiale ; propune, în cazuri bine justificate, modificarea numărului și a valorii premiilor în cadrul sumelor prevăzute pentru fiecare grupă specificată în anexă ; deschide plicurile cu motto, după ce premiile stabilite au fost aprobate de conducerea Ministerului Educației și Învățămîntului și de Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură.

Art. 15. — Propunerile de premiere se aprobă de către secretarul general al Ministerului Educației și Învățămîntului, cu avizul secretarului Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură și Direcția plan-finanțe și investiții.

Art. 16. — Lucrările nepremiate se restituie autorilor. Lucrările premiate devin proprietatea Ministerului Educației și Învățămîntului — Oficiul central pentru mijloace de învățămînt, care le va introduce în fabricație sau le va populariza.

Art. 17. — În cazul în care lucrările premiate se introduc în producția de serie, la solicitarea întreprinderii, care urmează să execute lucrarea, autorii sînt obligați să dea lămuririle necesare.

* În funcție de tipul instituției de învățămînt căruia i se adresează lucrarea.

Premii acordate la concursul de mijloace de învățămînt

GRUPA I

A) Mijloace didactice pentru grădinițe

Tema 1 : Jocuri și jucării didactice, jocuri pentru rezolvarea unor situații-problemă, caiete de muncă individuală ; 1 Premiu I, în valoare de 2 000 lei ; 1 Premiu II, în valoare de 1 000 lei ; 2 Mențiuni, în valoare de 500 lei fiecare.

Tema 2 : Aparate pentru educație fizică : 1 Premiu I, în valoare de 2 000 lei ; 1 Premiu II, în valoare de 1 000 lei ; 2 Mențiuni, în valoare de 500 lei fiecare.

Tema 3 : Aparate, dispozitive, pentru școli speciale : 1 Premiu I, în valoare de 3 000 lei ; 1 Premiu II, în valoare de 2 000 lei ; 2 Mențiuni, în valoare de 1 000 lei fiecare.

GRUPA A II-A

B) Mijloace de învățămînt pentru învățămîntul de toate tipurile

Tema 1 : Prototipuri de aparate, truse de laborator, mijloace audio-vizuale, modele de mașini și agregate în stare de funcțiune, dispozitive de laborator ; 1 Premiu I, în valoare de 5 000 lei ; 2 Premii II, în valoare de 3 000 lei fiecare ; 2 Mențiuni, în valoare de 1 500 lei fiecare.

Tema 2 : Perfecționări de aparate și înlocuiri de materiale : 1 Premiu I, în valoare de 2 000 lei ; 2 Premii II, în valoare de 1 500 lei fiecare ; 3 Mențiuni, în valoare de 500 lei fiecare.

Tema 3 : Tablouri, portrete : 1 Premiu I, în valoare de 2 000 lei ; 1 Premiu II, în valoare de 1 000 lei ; 1 Mențiune, în valoare de 500 lei.

Tema 4 : Hărți, atlase, albume : 1 Premiu I, în valoare de 3 000 lei ; 1 Premiu II, în valoare de 2 000 lei ; 2 Mențiuni, în valoare de 1 000 lei fiecare.

Tema 5 : Aparatură pentru educație fizică și sport : 1 Premiu I, în valoare de 2 000 lei ; 2 Premii II, în valoare de 1 000 lei fiecare ; 2 Mențiuni, în valoare de 500 lei fiecare.

GRUPA A III-A

Tema 1 : Scenarii de diapozitive și diapozitive didactice, texte pentru discuri și benzi de magnetofon didactice : 1 Premiu I, în valoare de 2 000 lei ; 2 Premii II, în valoare de 1 000 lei fiecare ; 3 Mențiuni, în valoare de 500 lei fiecare.

Tema 2 : Scenarii de filme didactice : 1 Premiu I, în valoare de 4 000 lei ; 2 Premii II, în valoare de 2 500 lei fiecare ; 3 Mențiuni, în valoare de 1 500 lei fiecare.

Traseul München — Hamburg trecînd prin Nürnberg, Würzburg, Göttingen, oraș universitar, al congreselor și al institutelor de cercetare, și prin Hanovra, ni se înfățișează atunci cînd privim harta, asemeni meridianului central al Republicii Federale Germania. Am străbătut acest meridian pe coordonatele învățămîntului, într-un moment cînd efervescența pentru realizarea școlii integrate atinsese cote dintre cele mai înalte.

„Fiecare land are problemele sale de învățămînt specifice — îmi spune Michael Stiefvater, inspector general de învățămînt la München *) — dar cîteva fenomene esențiale preocupă în egală măsură, corpul nostru didactic: este vorba de realizarea învățămîntului integrat și de orizontalizarea învățămîntului general de 10 ani, adică realizarea unei școli generale reale care să asigure elevilor șanse egale de a atinge același nivel de cunoștințe”.

Doar atunci cînd pătrunzi în realitățile sistemului actual de învățămînt din R.F. Germania și îți înțelegi alături de noile școli-pilot, rod al unei concepții didactice dintre cele mai moderne, cum sînt de pildă, Academia de arte grafice din München, marile școli primare și secundare de gradul I din Nürnberg, cele șase forme tradiționale ale învățămîntului gimnazial, poți înțelege pe deplin greutatea specifică a acestor deziderate. Aceloași

Pe traseele școlii din R. F. Germania

La ora marilor opțiuni

căutări de soluții determină și interesul sporit pe care-l nutresc diverși oameni de învățămînt din orașele pe care le-am străbătut față de experiența înaintată a altor țări și, îndeosebi, față de multiplele soluții pozitive aplicabile în școala românească.

Profesorul Fürth Hauptmann, care conduce aplicarea unei programe moderne de învățămînt matematic și a cărei introducere a început, în acest an școlar din clasa I, manifestă un deosebit interes pentru apropierea timpurie de știință practică în școala noastră primară, în timp ce Helmut Scheidt din Frankfurt urmărea să găsească soluții pentru realizarea unor programe aplicabile într-o școală integrată.

Evident, tradiția nu este întotdeauna un balast. Ea și-a spus un cuvînt cu deosebire pozitiv în realizarea Academiei de arte grafice din München. Sînt reunite aici, într-o instituție care pregătește specialiști pentru toate profesiile ce intră în sfera artelor grafice — de la designul imprimăriei de artă — tradițiile învățămîntului profesional-tehnic care a „produs” de-a lungul secolelor adevărați meseriași, artiști cu tehnologii didactice moder-

ne și cu o dotare tehnico-materială, în pas cu ultimul cuvînt al producției. Sînt pregătiți în această modernă instituție de învățămînt, tehnicieni, maștri și tineri cu pregătire de nivel secundar care pot ocupa un loc în producție sau să urmeze o formă de învățămînt superior în specialitate. „Academia” pare că va constitui un model pentru crearea unor centre școlare complexe care să asigure pregătirea tinerilor în toate profesiile unui anumit sector industrial.

Numeroase școli moderne, concepute și dotate în pas cu ultimul cuvînt al tehnologiei didactice, oferă despre învățămîntul din Republica Federală Germania imaginea unui organism dinamic, gata să-și depășească propriile performanțe, să-și modifice liniile de contur, structura organizatorică, să-și perfecționeze continuu planurile și programele de studiu. Dar dincolo de tehnologia didactică, de laboratoarele multimedia, de rețeaua de televiziune școlară există o responsabilitate tot mai puternică a oamenilor de la catedră față de misiunea lor ca educatori. Determinantă în această responsabilitate este conștiința că

învățămîntul nu poate exista fără educație în spiritul idealurilor umane, în respectul tuturor popoarelor lumii și a contribuției lor la valorile civilizației mondiale. Este ceea ce îmi spune unul dintre reprezentanții de frunte ai tinerei generații de profesori din Hamburg, dr. Wilhelm Wortmann, argumentîndu-mi participarea lui la manifestările educative cu caracter internațional organizate la Sonnenberg.

Și în acest sens interesul față de conceptele și structurile moderne ale școlii românești completează interesul față de România socialistă ca promotoare a unei politici de colaborare și destindere internațională. Am fost literalmente asaltat, în zilele care au precedat vizita oficială a tovarășului Nicolae Ceaușescu în Republica Federală Germania, de zeci de întrebări despre țara noastră, întrebări care denotă nu o simplă curiozitate, ci un interes statornic pentru tot ceea ce asociază atît de strîns idealurile și acțiunile politice, actuale, de cultură, relațiile interumane promovate de „Ihre Land” — țara dv. — cu înalte valori umane.

MIRCEA HERIVAN
Braunschweig-Hamburg, iunie 1973

*) În R.F. Germania nu există un minister central al educației, ci doar ministere ale landurilor, care conduc fiecare, autonom, școlile.

Pregătirea tehnică și profesională a tineretului — problemă vitală a contemporaneității

Conferința internațională a sindicatelor din învățămînt (București, 22—24 iunie a.c.) organizată de Federația internațională a sindicatelor din învățămînt, împreună cu Uniunea Sindicatelor din învățămînt, știință și cultură din Republica Socialistă România, a prilejuit un schimb rodnic de opinii și de experiență în una din problemele cele mai actuale și mai complexe ale școlii contemporane: pregătirea tehnico-profesională a tinerei generații și unitatea de acțiune a organizațiilor de educatori cu clasa muncitoare în soluționarea acestei probleme.

Așa cum au subliniat referatele, precum și mulți dintre participanții la discuții — în condițiile de azi, ale dezvoltării rapide a științei și tehnicii, ale eforturilor pe care le fac popoarele pentru progresul lor economico-social, pregătirea profesională și tehnică nu mai poate fi considerată decît ca parte integrantă a procesului de instruire completă a tinerei generații.

Implicațiile pe care le prezintă rezolvarea acestei probleme, devenită — cum sublinia referatul delegației române — vitală pentru societatea contemporană, au fost pe larg analizate în cadrul Conferinței, astfel încît participanții (reprezentanții ai organizațiilor sindicale de învățămînt din 48 de țări, de pe toate continentele) și-au putut forma imaginea vastă și extrem de diversă a străduintelor pentru pregătirea tehnică și profesională a tineretului, pentru a-l ajuta să se integreze rapid și cu cel mai mare folos în fluxul activității constructive a fiecărui popor. Căci, altele sînt desigur problemele ce se pun, din acest punct de vedere, în fața organizațiilor școlii din țările care pînă nu

demult se aflau sub dominația colonială și în care învățămîntul traversează de abia acea fază incipientă, de luare a unor măsuri pentru construcția de școli, înființarea de noi și noi unități etc., în scopul lărgirii accesului la carte al populației și eradicării analfabetismului. Acel „stadiu cantitativ” al educației, cum îl numea Mansour Hussein, membru al Comitetului executiv al Sindicatului educatorilor din R. A. Egipt, în care problemele de „conținut” ale pregătirii profesionale și tehnice își găsesc expresie mai ales în preocuparea de a crea și școli pe cît posibil profilate după specificul economic al acelor țări și, poate, în cea „alfabetizare funcțională” a lucrătorilor care nu știu să scrie și să citească. Apoi, altele sînt problemele învățămîntului tehnic și profesional și obligațiile organizațiilor sindicale de educatori în țările capitaliste, în care această sarcină nu se pune acum pentru prima oară și în care responsabilitatea pregătirii tehnico-profesionale a viitoarelor cadre nu revine numai statului și „nici măcar în mod esențial sistemului școlar” — cum precizează raportul Comisiei internaționale UNESCO, prezidate de Edgar Faure, și publicat sub titlul „Apprendre à être”, ci și întreprinderilor, patronilor care — spune Fernand Hostalier (Franța), în raportul său la Conferință — trebuie să găsească o soluție convenabilă la întrebarea: „cum să desfășoare pregătirea muncitorilor — pentru că aceasta a devenit indispensabilă, odată cu evoluția științifică și tehnică — fără să afecteze sau, dacă se poate, încercînd să adîncească sistemul de exploatare?”. Și altele sînt aspectele pe care le prezintă țările socialiste, în care pregătirea tehnică și profesională a tinerei generații se face în folosul planar al societății, pentru

„Un prieten italian...“

Din Cagliari, un tînăr poet muncitor italian — Salvatore Cau — își instrunește lira pe acordurile frumuseților României socialiste, pe care le-a admirat vara trecută, într-o vacanță în țara noastră. Scrisoarea care însoțește poezia și în care ne spune că „am creat aceste versuri pentru frumoasa dumneavoastră țară”, se încheie cu „urări de bine de la un prieten italian”.

„Romania '72“

Distese di grano che non
finiscono mai
pozzi che sgorgan di qua e
di la
quel liquido prezioso
chiamato oro nero,
le industrie che fioriscono
ogni giorno
per dare a tutti il lavoro
quotidiano,
per dare a tutti un posto
sicuro,
per garantire a tutti il
benessere sociale.

Romania:
come sei fiorita e profumata,
pari un albero di mandorli
di mandorli sempre in fiore,
come è laboriosa la tua gente,
come è simpatica la tua gente,
sempre cordiale, ospitale,
fraterna.

Io straniero da te è un amico,
l'italiano lo accogli a braccia
aperte
da fratello.

SALVATORE CAU

„România '72“

Intinse grînare, la neslîrșit
De ici și de colo flintîni țîșnitoare
Cu aurul negru, neprețuit,
Industria iscînd ca pe-o floare;
Industria, prin munca de fierce zi,
Asigură omului ziua de mîine,
Tu, „România”, mereu pari a fi
Migdalul în floare, mireasma de
piine
Și oamenii harnici ai tăi,
minunați,
Cu mîna întînsă-s mereu
cătîre un frate,
Străinii binețe ce-ți dau își sînt
trași
Și italianul, de asemenea, frate.

În românește de:
GABRIELA TARABEGA

prosperitatea ei generală. În aceste țări, în care statul însuși se ocupă de pregătirea tehnică și profesională a tineretului, se are în vedere permanent, alături de formarea unor buni muncitori, tehnicieni, specialiști, și educarea lor ca oameni și cetățeni.

O mare diversitate de situații și de soluții — a relevat Conferința — prezintă politica școlară în domeniul pregătirii tehnice și profesionale chiar în sinul aceleiași orînduirii sociale. Astfel, problematica variază în sistemul capitalist, după cum e vorba de țări cu structuri școlare centralizate, ca Franța, sau descentralizate, ca Marea Britanie sau Republica Federală Germania. În unele țări, ca Belgia și Olanda, elevii primesc o pregătire orientată spre o anumită meserie începînd de la vîrsta de 11—12 ani, pe cînd în al-

tele ca Franța, Italia, Suedia, Marea Britanie, accentul se pune pe învățămîntul general pînă la vîrsta de 15—16 ani, formația profesională venind după aceea.

Recenta Conferință de la București — apreciată, de către secretarul general al Federației internaționale a sindicatelor din învățămînt, Daniel Letureau, în cuvîntul său de închidere, drept „o etapă a gândirii pedagogice contemporane” — s-a distins prin spiritul exigent de analiză și prin consensul opiniilor, educatorii dovedind și de astă dată că privesc cu cea mai mare responsabilitate viața și destinele copiilor care trebuie să devină constructori competenți și de mare eficiență, într-o lume a păcii și înțelegerii între popoare.

STELA PREDESCU

„TRIBUNA ȘCOLII“

Revistă săptămînală editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură